

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਜੁਲਾਈ 17, 1987

July 17, 1987

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper

P.O. BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8 Ph. (604) 581-4473

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ 'ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼' ਛੇਕਿਆ

ਪ੍ਰਿੰਸ ਜੌਰਜ : ਝੂਨ ਰਾਹੀਂ — 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਨੇ ਇਥੋਂ ਝੂਨ ਰਾਹੀਂ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸ ਜੌਰਜ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ 4 ਜੁਲਾਈ 1987 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੇ, ਇੰਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਟੇਢੇ ਵਿੰਗੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। (ਮਤੇ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੰਨਾ 2 'ਤੇ)

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸ ਜੌਰਜ ਦੀ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਡੈਲੀਗੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਪਰ ਪੁੱਜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਨਿੱਕੇ-ਮੱਟੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ 'ਇੰਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਤੋੜਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ।

ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ (1) W.S.O., (2) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, (3) ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ, (4) ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ (5) ਅਤੇ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿਚ ਬੜਾ ਉਘਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ

ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੁਲ 32 ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਰੈਂਸ ਸਟਰੀਟ) ਵਲੋਂ ਸ: ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਸਰੀ ਵਲੋਂ ਸ: ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਨਿਊਵੈਸਟ ਮਨਿਸਟਰ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 2 'ਤੇ

ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ

73 ਹਲਾਕ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਹਰਿਆਣਾ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ 73 ਬੱਸ ਮੁਸਾਫਰ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 50 ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਬੱਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਅੰਬਾਲਾ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਲਾਲੜੂ ਲਾਗੇ ਰੋਕੀ ਗਈ ਅਤੇ 38 ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਾਫਰ ਚੁਣਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਉਸ ਬੱਸ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਗਿਆਰਾਂ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਹਮਲਾ ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਫਤਹਿਬਾਦ ਤੋਂ ਦਸ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ 30 ਮੁਸਾਫਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਮੁਸਾਫਰ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਕ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸਦੀ ਟੈਕਸੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ।

ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਰਿਆ

ਲਾਲੜੂ ਲਾਗੇ ਬੱਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਵਿਚ 5 ਤੋਂ 7 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਇਹ ਬੱਸ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਥੇ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਮੇਲੇ ਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਹਮਲਾ ਪੂਰੀ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤੇ ਕੰਡਕਟਰ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸਨ, ਬਾਕੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਫੀਏਟ ਕਾਰ ਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋ ਕੇ ਬੱਸ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕ ਲਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਬੱਸ ਰੋਕਣੀ ਪਈ। ਪੰਜ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਬੱਸ ਵਿਚ ਆ ਵੜੇ ਤੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ।

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਾਫੀ ਬਿਰਧ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋ। ਡਰਾਈਵਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਬਿਰਧ ਨੂੰ ਬੱਸ ਵਿਚ ਹੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਦੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕਾਰ ਵਿਚ ਪਈ ਮਿਲੀ। ਲਾਲੜੂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਖਮੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਪੀ. ਜੀ. ਆਈ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।

ਫਤਹਿਬਾਦ ਨੇੜੇ ਪੁੱਲ ਉੱਤੇ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ

ਮੰਡੀ ਫਤਹਿਬਾਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਕ ਪੁੱਲ ਉੱਤੇ ਦੋ ਬੱਸਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਇਕ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਤੀਹ ਮੁਸਾਫਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ।

ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਹਾਹਾਕਾਰ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਕੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁਕੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮੁੜ ਨਾ ਵਾਪਰਨ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 2 'ਤੇ

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼

9373 - 120 St. Delta, B.C.

PH. 588-5808

ਡੇਲਟਾ-ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਸਿੱਧੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਚਲੇ ਆਓ
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾਓ — 40 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਲੋਂ ਸ: ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਸ: ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਲੀਅਮਸ ਲੇਕ ਤੋਂ ਸ: ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਤੀ ਅਤੇ ਸ: ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਸ ਵਿਚ W.S.O. ਦੇ ਸ: ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਸ: ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਬਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ 32 ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਇੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝੀ ਗਈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਝੁੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਏਸੇ ਲਈ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ 10 ਘੰਟੇ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕਾਫੀ ਗਰਮਾ ਗਰਮੀ ਵੀ ਹੋਈ। ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਈ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਖਬਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੰਘਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘਟੀਆ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸਿੰਘ ਰਵਾਇਤੀ ਖਾਲਸਾਈ ਬਾਣੇ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਘੰਗਰੀਆਂ' ਵਾਲੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੈਲੀਗੇਟ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਕਈ ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸੁਭਚਿੰਤਕ ਸੁਣ ਕੇ ਨੀਵੀਆਂ ਪਾ ਗਏ।

ਮਤੇ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ

ਜਿਸ ਵੇਲੇ 'ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਬਾਰੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਉਸ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਵਿਲੀਅਮਸ ਲੇਕ ਦਾ ਇਕ ਨੇਤਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬੇਸਮੱਤ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਦਫਤਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵੀਹ ਫੁਨ ਪ੍ਰਿੰਟ ਜੋਰਜ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੋਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਿਚਕਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਬਲ W.S.O. ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਇਸ ਮਤੇ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਸ. ਜੱਬਲ ਨੇ ਮਤੇ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਮਤਾ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋਇਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸਫਲਤਾ

ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤ ਉਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੰਥਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਇਕ ਹੀ ਬੜਾ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ

ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਪਾਏ ਗਏ ਮੁਖ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਾਪੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਇਸ ਵੀਕ-ਇੰਡ ਉਤੇ ਰੋਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉਤੇ ਛਾਪੇ — ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਸਰਗਰਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਲਾਲਕੁ, ਫਤਹਿਬਾਦ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਬੱਸਾਂ ਉਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੌਕਸੀ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਫੌਜ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰੀਜ਼ਰਵ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੀ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਬਾਰਡਰ ਬੰਦ

ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਬਾਰਡਰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਫੌਜ ਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸਿੱਖ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਿਆਂ

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਬੱਸਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਿੱਖ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਉਤੇ 100 ਹਿੰਦੂ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੀ ਹੈ।

ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਈਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਵਸੋਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਬੇਕਸੂਰ ਸਿੱਖਾਂ ਉਤੇ ਨਾ ਵਰ੍ਹੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ੁਲਮ ਹੋਰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ

ਹਿਸਾਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਭੀੜਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਟਰੱਕਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਕਈ ਟਰੱਕ ਸਾੜ ਦਿੱਤੇ। ਅੰਬਾਲਾ, ਜਮਨਾਨਗਰ, ਫਤਹਿਬਾਦ, ਸਿਰਸਾ, ਜਗਾਧਰੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਕਰਫੀਊ ਲਾਕੇ ਸਥਿਤੀ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭੀੜਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਫਾ 144 ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫੌਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਗਸ਼ਤ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕਾ ਇਸ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਆਪ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ 1984 ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਹਨ।

10 ਸ਼ੱਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਪਕੜੇ ਗਏ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 10 ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ ਕਾਤਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਵੱਖ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ ਤੇ ਇਕ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਹਾਲੀ ਲਾਗੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਉਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰਕੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੋ ਕਤਲ

7 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਅਤੇ ਅਜਨਾਲਾ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਦੋ ਪੁਲਸੀਏ ਕਤਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਇਥੇ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਦੋ ਪੁਲਸੀਏ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨ-ਗੰਨ ਫਾਇਰ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ।

BERNARD SIMPSON & COMPANY

PRACTICE RESTRICTED TO
INJURIES SUFFERED DUE TO
CAR ACCIDENTS (ICBC CLAIMS)

ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਆਈ. ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ.
ਕਲੇਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈਂਡਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

734-2272

999 West Broadway, Vancouver, B.C. V5Z 1K5

HANDLING CAR ACCIDENTS FOR
OVER 15 YEARS

CONTINGENCY FEES AVAILABLE
(IF NO RECOVERY NO LEGAL FEE)
NO CHARGE FOR INITIAL
CONSULTATION
SITUATED IN THE AUTOMOBILE
ASSOCIATION BUILDING

ਮੱਧ-ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ — ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਦਿਆਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਬੇਹੁਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੱਧ-ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਚੁਕੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ।

ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਤੇ ਮਧੁ ਦੇਵਵਰੇ ਨੇ ਵੀ

ਰਾਜੀਵ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ

ਗਰਬਾਚੋਵ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਗੱਲਬਾਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — 6 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਆਪਣੀ ਸੋਵੀਅਤ ਯਾਤਰਾ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਬੰਧ

ਇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਰਬਾਚੋਵ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਸਮਝੌਤਾ

ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਹੋਰ ਵੀ ਪੱਕੇ ਹੋਣਗੇ।

ਮਾਸਕੋ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੇਲਾ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਨੇਤਾ ਗਰਬਾਚੋਵ ਵਲੋਂ ਮਾਸਕੋ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੇਲੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ 1000 ਦੇ ਲਗਪਗ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ, ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਝਾਕੀਆਂ ਇਸ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗਿੱਧਾ ਤੇ ਭੰਗੜਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੈ।

ਮੱਧ ਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਸਰਕਾਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਕ ਪੱਤਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਅਸਰ ਥੱਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੱਜ-ਪਿਛਾਖਤ ਵੱਲ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝਾਨ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ।

72 ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

6 ਅਤੇ 7 ਜੁਲਾਈ 1987 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇੜੇ ਬੱਸ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਮਾਸਕ ਲੋਕਤਾ ਵਲੋਂ 'ਸੂਫੀ' ਅਮਰਜੀਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ :—

ਅਸੀਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬੇਗੁਨਾਹ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਖੜ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਦੇਸ਼ ਪਰੇਸ਼ੀ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਉਕਸਾਹਟ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਸਾੜੇ ਜਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁੜ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਖਵਾਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੀਚ-ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕਰ ਸਕਣ।

ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਧਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੰਘੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਸੀਂ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰ ਕੀਤਿਆਂ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀ, ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਉਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਗੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੁਖੀ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦਿਲੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖਵਾਦੀ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

'ਸੂਫੀ' ਅਮਰਜੀਤ — ਮਾਸਕ 'ਲੋਕਤਾ' ਮੁਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ
ਜ: ਸਕੱਤਰ ਈ: ਇ: ਵ: ਐਸ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ

7 ਜੁਲਾਈ 1987

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਚਿਆਂ ਉਤੇ
ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਅਤੇ
ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

8 ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ, 1987
ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ
ਕਲਾਰਨੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ
ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ

P.O.BOX 67344 Stn. 'O'

VANCOUVER, B.C. CANADA V5W 3T1

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹਨ :

- (ੳ) ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਤਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ।
- (ਅ) ਏਥੋਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੁਆਉਣਾ।
- (ੲ) ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣਾ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮੁਖ
ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ :

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ ਲਿਖਵਾਏ ਗਏ ਪਰਚਿਆਂ ਉਤੇ ਚਾਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਰਚਿਆਂ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
2. ਸਵੀਕਾਰਤ ਸਾਰੇ ਪਰਚੇ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਛਾਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
3. ਇਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਕਵੀ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਣਗੇ।
4. ਸਮਾਗਮ ਉਤੇ ਦੋਨੋਂ ਦਿਨ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਚਿਆਂ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾ ਕਿਰਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
5. ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮੇਲ ਜੋਲ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਡਿਨਰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖਕ ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹਨ।

ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਾਟਕ, ਅਨੁਵਾਦ, ਪੁਸਤਕ ਪੜਚੋਲ, ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਲਿਖਤਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦਾ ਮੁਖ ਆਸ਼ਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਮੌਲਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਰੇਡੀਓ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠ, ਪੁਸਤਕ ਸਮਾਰੋਹ ਅਤੇ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਅਗਸਤ 1987 ਵਿਚ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦਾ ਇਸ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਪਹਿਲਾ ਯਤਨ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ, ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਛੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਪਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਜੂਨ 1987 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਖਤ ਪੱਤਰ ਕਰੋ :

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ : 986-2883 ; ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ : 276-2735

ਸਾਧੂ : 437-9014 ; ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ : 581-4473

ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਫੀ : 581-7811 ; ਮੱਖਣ ਟੁੱਟ : 437-5666

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ

P.O. BOX 67344 Stn. 'O'

VANCOUVER, B.C. CANADA V5W 3T1

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਪੰਜਾਬ ਉਦਾਸ ਹੈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਪਾਲ

ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਲਹਿ-ਲਹਾਉ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਧਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆਂ ਜਿਸਮ ਦੀ ਨਸ ਨਸ ਵਿਚ ਫਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਰੋਅ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਮਹਿਕਾਂ ਵੰਡਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਗੁਰੂ ਪੀਰ, ਪੈਗੰਬਰ, ਬੀਰ ਪੁਰਸ਼, ਸਿੰਧੇ ਸਾਧੇ ਲੋਕ, ਮਸਤ ਫਕੀਰ ਤੇ ਆਸ਼ਕ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਕਦੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਟੁੱਭੀ ਲਗਾ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਮੋਤੀ ਕੱਢੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਨੇ ਨਨਕਾਣਾ ਦੀ ਬਾਰ ਦੇ ਅੱਕਾਂ ਫਲਾਹੀਆਂ, ਕਰੀਰਾਂ ਕਾਹੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਵਿਚ ਪਰੋਇਆ।

ਭਾਂਤ ਸੁਭਾਂਤੀ ਇਹ ਧਰਤੀ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਮੁਹਿੰਮਾ। ਕਈ ਅਹਿਮਦ, ਕਈ ਨਾਦਰ, ਕਈ ਅਬਦਾਲੀ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਣਖ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧਣ ਅਤੇ ਮਧੋਲਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸਦੀ ਮਾਣ ਮਰਿਯਾਦਾ, ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਕਤ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕ ਕੋਹੜੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਰੂਪੀ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੀ ਜ਼ਾਲਮ ਨੇ ਦਾਤਰਿਆਂ, ਕੁਹਾੜਿਆਂ ਤੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਫਾਂਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਉਸਨੂੰ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ ਤੇ ਇਹ ਬ੍ਰਿਛ ਹੋਰ ਵਧਾ ਫੁੱਲਿਆ ਤੇ ਮੌਲਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਗੂੜ੍ਹੀ ਰੰਗਤ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਰੰਗ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸੱਲ ਲੱਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਦੀ ਅਣਖ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਵਾਂਗ ਜੁਝਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਵਰਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸਮ 'ਤੇ ਹੰਢਾਏ ਹੋਏ ਵੱਟ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਚੋਤਾ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜਾਇਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਤੇ ਅਤੀ ਉਤਮ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਹਿ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੇ ਤਕਲੀਫਾਂ ਝੱਲ ਝੱਲ ਕੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ।

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬੂਹਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਚੌਖਟ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵੀ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੂਰਬੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁ ਇਸਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਉਸਦੇ ਹੋਸਲੇ ਤੇ ਚੁੱਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਡੌਲ ਚੁੱਸੇ ਵਾਲੇ ਮਿਹਨਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਲਈ ਖੂਨ ਪਸੀਨਾ ਇਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਪੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਮੰਗਲ ਲਾ ਉਜਾੜਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦੇ ਉਦਮ ਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਦਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅੱਜ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਂਗਲੇ ਤੇ ਵਿਨੋਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦੋ ਮੂਲ ਥੰਮ੍ਹ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਹਨਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਕਦਰਦਾਨ ਵੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਵੀ ਤਾਂ ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਕੁਝ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਥੰਮ੍ਹ ਹੈ—ਪਿਆਰ ਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਲਬੇਲੇ ਤੇ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਨੌਜਵਾਨ ਬੜੇ ਅਖੜਖਾਂਦ ਹਨ। ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਰੋਹ ਸਹਾਰਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਬਾਅ ਬੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਗੁਲਾਮੀ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਅੱਖੇ ਤੋਂ ਆਖਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਹ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਰੁਖ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਖਾਰੇ ਸਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਤੌਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਿਆਰ ਦੇ ਸ਼ੈਲਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੌਂਸ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਦੇ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਪਾਸ ਪਿਆਰ ਦੀ ਦੈਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਥੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਖਿੜੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸਾ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਦੀਵੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਮਾਣ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਣਕ ਦੀ ਗਹਾਈ ਤੋਂ ਵਿਹਲਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਜਦ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸਾਨ ਕਿਲਕਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲਾੜੇ ਵਾਂਗ ਸੱਜਰੇ ਸੰਵਾਰੇ ਇਸ ਅਲਬੇਲੇ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਵੇਖਣਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਯਾਰਾਂ ਬੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ, ਖਾਂਦਾ ਪੀਂਦਾ, ਭੰਗੜੇ ਪਾਉਂਦਾ, ਬੱਕਰੇ ਭੁਲਾਉਂਦਾ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਬਾਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਉਤੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਮੋਰਨੀਆਂ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਚੰਦ ਦੇ ੧੯ ਉਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ। ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਖਾਂ ਜੜਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕਿਸਾਨ ਕਿਸੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ, ਸਿੰਧੇ ਸਾਧੇ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਖੋਟ, ਮੇਲ ਜਾਂ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਤੇ ਪਿਆਰ ਲੈਣਾ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਖ, ਸਵੈਮਾਣ ਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਆਪਣੀ ਆਈ 'ਤੇ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਰੜਕਾਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਿਰ ਪਾੜਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ। ਪਰ ਭਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਨਿਖੜਦੇ, ਦੂਜੇ ਹੀ ਪਲ ਵਿਚ ਜੁੜ ਕੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ।

ਸਭ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਮਰਨੇ ਪਰਨੇ, ਰਸਮ ਰਿਵਾਜ, ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਵਾਰਾਂ, ਮਾਹੀਏ, ਢੋਲੇ, ਸਿਠਣੀਆਂ, ਵੈਣ, ਅਲਾਹੁਟੀਆਂ, ਥਾਲ, ਤੂਤੀਆਂ ਵਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸਭ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਚੰਨ ਚਾਨਣੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਗਿੱਧੇ ਤੇ ਭੰਗੜੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਖੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਗੀਆਂ, ਘੋੜੀਆਂ, ਸੁਹਾਗ ਸਿਠਣੀਆਂ, ਵੈਣ ਆਦਿ ਭਲਾ ਕਿਸ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲੇ ਹਨ?

ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੇ ਵਾਗਿਸ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪੂਰਨ ਸਿਧ ਦੇ 'ਲੰਗੋਟੀਏ ਯਾਰ' ਦੀ ਬੋਲੀ ਮਾਖਿਉਂ ਮਿੱਠੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਚਿਆ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਇਸਦੀ ਮਿੱਠੀ ਜ਼ਬਾਨ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨਰੋਏ ਗੱਭਰੂਆਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਜਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੂਹੇ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਭਾਰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਢਾਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਬਲ ਭਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਤਮਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਬਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚੋਂ ਸੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਝਨਾਂ ਪੰਜਾਬਣਾਂ ਦੇ ਸਿਦਕ ਦੀ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਪੰਜਾਬਣ ਮੁਟਿਆਰ ਉੱਜ ਸ਼ਰਮਾਕਲ ਹੈ ਪਰ ਸਿਦਕ ਪਾਲਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਦਿਲ, ਚੁੱਸੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਬਲਵਾਨ ਹੈ। ਸੋਹਣੀ ਭਾਵੇਂ ਸੋਹਣੀ ਸੀ ਜਾਂ ਕਰੂਪ, ਝਨਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਵੀ ਝਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚਨ ਲਾਏ।

ਇਸ ਘੁੱਗ ਵਸਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਚੰਦਰੀ ਹਵਾ ਚਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਹਰਿਆਵਲ ਨੂੰ ਮੁਰਝਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਲਗ ਗਈ ਇਸ ਗੁਲਸ਼ਨ ਨੂੰ? ਕਿਸ ਕੰਬਖਤ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲ ਦਿੱਤੀ ਇਸਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚ? ਸਾਡੇ ਮੇਲੇ, ਸਾਡੇ ਗਿੱਧੇ, ਸਾਡੇ ਭੰਗੜੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਿੱਕਲੀਆਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਤੀਆਂ, ਸਾਡੇ ਝੂਮਰ, ਸਾਡੀਆਂ ਸੰਮੀਆਂ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਵੇਰ ਸ਼ਾਮ ਦੀਆਂ ਸੈਰਾਂ ਕਿਸ ਜ਼ਾਲਮ ਨੇ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਸਾਥੋਂ? ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਖੇਡਦੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਕਿਥੇ ਉਡ ਗਈ? ਅੱਜ ਹਰੇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਉਂ ਚੁੱਪ-ਚੁੱਪ, ਸਹਿਮਿਆ ਤੇ ਮਾਯੂਸ ਹੈ। ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪੀਲੌਤਣ, ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ, ਹੋਠਾਂ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਕੀ, ਸਾਹ ਵਿਚ ਘੁਟਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਾਨ 'ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗਾ? ਆਉ ਆਪਸੀ ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ (ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ ਤਾਂ) ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰ ਲਈਏ, ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਲਗੇ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 'ਤੇ

ਸੰਪਾਦਕੀ:

ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਪਤਿਤ-ਸਿੱਖ

ਜਦੋਂ ਬੇਗੁਨਾਹ 38 ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਬੇਗੁਮਿ ਕਤਲ ਦੀ ਖਬਰ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਹੋਲ ਪਿਆ। ਪੱਥਰ-ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ, ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਇਕ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਰੇ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆ।

ਜੋ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੁੜ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰੇ ਉਪਰ ਹੱਥ ਕੋਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗੀ।

ਇਹ ਅਤਿ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ 38 ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦਾਇਤਾ ਪੂਰਨ ਕਤਲ ਦੀ ਖਬਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸੰਭਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿ ਦੋ ਹੋਰ ਬੰਸਾਂ ਦੇ 34 ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜੋ ਹੋਰ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਸਦਮਾ ਖਿਲਾਰ ਗਏ।

ਖਾਲਸਾ ਕਮਾਂਡੋ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਬਣਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਠਾ ਕੇ, ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਤਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਸੋਚਣ, ਪਰ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਕੋਈ 'ਸਿੱਖ' ਅਜਿਹਾ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਹਾਂ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਹੋ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਧੱਬਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਗਰੀਬ-ਗਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਉਪਰ ਪੋਚਾ ਫੇਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਖ ਸਿਰਫ ਪਤਿਤ-ਸਿੱਖ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਜਿਹੇ ਪਤਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਕਾਲ-ਤਖਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ, ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਜ਼ੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਉਪਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੀਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਿਤ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਚੇਤਨਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਿਰਕੂ-ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਅਫਸਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣਗੇ। ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਉਕਸਾਹਟ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਇਹ ਇਕ ਅਤਿ ਦੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੈ।

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

- Filing a successful application for immigrant & business Visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office : 433-4685

- Assisted relative applications for brother, sister, uncles, Aunts, nephews and Nieces — Married or single regardless of age.
- Hindi, Punjabi spoken

If you need help and require updated information — Contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who has 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

5024 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3T8

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੇਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

Tel: Off.

324-9441

ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਾਸੂਸਾਂ ਦੇ ਦੋ ਗਰੋਹ ਬੇਨਕਾਬ

ਜੰਮੂ — ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਨੇ ਜੰਮੂ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਇਉਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਗਰੋਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ। ਬੀ ਐਸ ਐਫ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼ਿਲੋਂਦਰ ਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਣਥੰਬੋਰ ਸਿੰਘਪੁਰਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬੀ ਐਸ ਐਫ ਦੀ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੀ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦੋ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਾਸੂਸੀ ਟੋਲੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਪੁਟਛ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ। ਤੇ ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਜੰਮੂ ਵਿਖੇ ਪੁਰਾਣੀ ਮੰਡੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਫੜੇ ਗਏ। ਬੀ ਐਸ ਐਫ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਾਂਭਾ ਖੇਤਰ 'ਚੋਂ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਤਾਰਿਕ ਮੁਹੰਮਦ ਨਾਂ ਦਾ ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਾਸੂਸ ਫਤਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕੀਤੀ ਪੁੱਛਗਿਛ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਬੂ ਕੀਤੇ।

ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿਛ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਫੌਜ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਇਕ ਸ਼ਾਖਾ 'ਫੀਲਡ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਯੂਨਿਟ' ਲਈ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਏਜੰਸੀ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਤੌਰਫੌਜ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਂਝੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲੇ ਪੁਛਟ ਦੇ ਮਾਨਕੋਟ ਖੇਤਰ 'ਚੋਂ ਘਟੇ ਘੱਟ 11 ਵਿਅਕਤੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਸੱਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ। ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਭ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਪੁੱਛਗਿਛ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਗੋਲੀ ਸਿੱਕਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੜਾਅਵਾਰ — ਦੇਵੀ ਲਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੜਾਅਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਮੰਤਰੀ ਅਸੰਬਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਉਦਾਸ ਹੈ — ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦਾਗ ਧੋ ਘੱਤੀਏ, ਆਪਣੇ ਗੁਰੂਆਂ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰੀਏ। ਦੇਖਣਾ ਕਿਤੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੁਲਾਬ ਮੁਰਤਾ ਨਾ ਜਾਣ, ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਣ ਕਣ ਵਿਚ ਘੁਲਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਿਤੇ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਨਾ ਗੁਆ ਬੈਠੇ।

ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਜੰਮੂ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੰਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਇਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉਤੇ 8 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਜੰਮੂ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਰਿਹਾ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੋਠੀ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਦਵਾ 144 ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰੇਗੀ।

ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਲਾਲੜ ਪੁਜੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਲੜ ਪੁਜੇ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਫਤਹਿਬਾਦ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ।

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿਚ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਦਮਾ ਪੁਜਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ

ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਿਖੇਧੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂਗੋਵਾਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਦੇਖਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੇ ਤਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਆ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਹੱਲ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕ ਅੰਝਾਈਂ ਮਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਿਓਸੀ, ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਦੀ ਕੌਂਸਲ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਆਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਬਾਰੇ ਬਰਨਾਲਾ ਵਲੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕੇਸ ਪੇਸ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਥੇ ਸਰਕਾਰੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਗੇ ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਨੇਕਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਦੂਜੀ ਕਾਰਜਕਾਰਣੀ ਉਤੇ ਇਹ ਕੁੰਡਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕੁਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਇਲਾਕਾਈ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਲਾਕਾਈ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਤੇ ਨਸਲੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ

ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਫੈਡਰਲ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸੱਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਭਾ ਵਿੰਨੀਪੈਗ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਭਾ ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰ-ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਦੀਪਕ ਧਵਨ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਜਨੂੰਨੀ, ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸਤ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ, ਹੱਕ-ਸੱਚ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਫਾਸ਼ਿਸਟ ਚਿਹਰਾ ਨੰਗਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ-ਖੋਬੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਫਾਸ਼ਿਸਟਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ-ਭੰਨਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ।

ਵਲੋਂ: ਕਨਵੀਨਰ — ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਭਾ ਵਿੰਨੀਪੈਗ

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Phone 327-6381

- ਪਰਸਨਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- ਵਿਉਪਾਰਕ ਮਸਲੇ
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ
- ਫੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- ਕੌਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

• ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ •

- ਘਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ - ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਰੇਟ
- ਲਾਈਫ ਤੇ ਸਿਕਨੈਸ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਵਿਜ਼ਟਰ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਬਿਜਨੈਸ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਤੇ ਆਟੋ

6415 MAIN ST. (at 48 Ave.)
VANCOUVER, B.C.

Off: & Res: 325-4744

ਪੀ. ਨਰਵਾਲ ਐਂਡ ਕੰ:

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

- ਬੱਚੇ ਦਾ ਅਡਾਪਟ (ਗੇਂਦ ਲੈਣਾ)
- ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸਲਾਹ
- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਕਰਨੀ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੈਰਡ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਪੈਰਵਾਈ

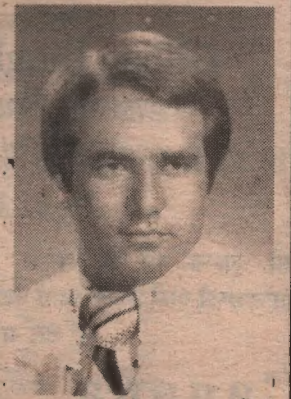
6415 MAIN ST. (at 48th Ave.) Or 197 E. 48th Ave. (corner of main & 48th Ave.)

Open: Monday to Friday (9 a.m. to 6 p.m.)

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ ਨੌਟਰੀ ਪਬਲਿਕ

ਬੀ. ਏ. (ਪੰਜਾਬ) ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਹਰਿਆਣਾ)
ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੇ ਓਥ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

- ਘਰ ਵੇਚਣ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਮੋਡਰੇਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਬਣਾਉਣੇ
- ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਲੇਖਣੇ
- ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਫੋਟੋ ਅਟੈਸਟ ਕਰਨੀਆਂ
- ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕਨਟਰੈਕਟ ਬਣਾਉਣੇ
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਵਸੀਅਤ ਆਦਿ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ

325-4744

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਜੇ ਵੀ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ' ਜੰਮਣ ਭੋਇੰ — ਆਲਮ

ਮੋਰਿਡਾ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਵਰਕਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪੁਲੀਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਓਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਟੈਂਸ਼ਨੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਇਥੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੇਤਾਵਾਂ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਪਾਤੜਾਂ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੋਮੀ ਨੇ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਇਕ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

ਉਕਤ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਯੁਵਕ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁੱਤਰ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਅਤਾਲਾ ਉਪਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 25 ਦਿਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਤਬੱਦਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 35 ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਪਟਿਆਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ 18 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਯੁਵਕ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਸੀ ਦਾ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਕੇਵਲ 13 ਸਾਲ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਹਾਲ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਕਤ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਉਤੇ ਪੁਲੀਸ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਬਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਮੀ ਨੂੰ 8 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਜੇਲ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਤੁਰੰਤ ਮਗਰੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਦਿਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਮਗਰੋਂ ਥਾਣਾ ਮੁਲੇਪੁਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁੜ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਲ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਤੁਣੇ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਸਖਤੀ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜੇ ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਅਮਲੋਹ — ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਸੇਵ ਸਿੰਘ ਹਰਪਾਲਪੁਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੇਲ ਨਾਭਾ ਤੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬਾਵਰਦੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ. ਹਰਪਾਲਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 23 ਸੰਗਠਨ ਸਰਗਰਮ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਹਤਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀਆਂ — ਡਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਇਜ਼ਹਾਰ ਆਲਮ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਆਲਮ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸ਼ਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਲਈ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹਿੱਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਜੇ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸ਼ਦੀ ਦੀ ਜੰਮਣ ਭੋਇੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਹੋਡਕੁਆਟਰ ਨੂੰ 'ਸਮੇਸ਼' ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸ਼ਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ' 'ਬੱਬਰ ਖਾਲਸਾ', 'ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਫੋਰਸ ਆਫ ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਅਤੇ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ' ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਗਰੁੱਪ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਸਰੇ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵਾਂ ਗਰੁੱਪ ਨਹੀਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ 'ਟੋਕਰ ਖਾਲਸਾ', 'ਦੁਸ਼ਟ ਸੋਧ ਰਜਮੈਂਟ' 'ਸ਼ੁਲੇ ਰਜਮੈਂਟ' ਵਗੈਰਾ ਸੰਗਠਨ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਸਮੇਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ।

ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ

ਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਫੌਜਾਂ ਪਰਤਣ ਦੀ ਆਸ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ਿਲਾ-ਉਲ-ਹੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਨਿਕਲਣਾ ਉਝ ਤਾਂ ਕਿਸ਼ਮਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਨਾਲ ਭੇਂਟ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਜੇਕਰ ਸਾਲ 87 ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਲ 88 ਵਿਚ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚੋਂ ਵਾਪਸ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਰੱਖੀ 'ਨਿਰਪੱਖਤਾ' ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਏਗਾ। ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਸੁਖਾਵੇਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਮੇਲਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪਹਿਲਾ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ 2 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਕਾਡਮੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਲੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਐਸ ਐਸ ਰੇਅ ਨੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਘੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸ਼ੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 500 ਲੇਖਕ, ਗਾਇਕ, ਖੁੱਭੀਜੀਵੀ ਤੇ ਲੋਕ-ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ

ਜੁਲਾਈ 1986 ਵਿਚ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1100 ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਗਵਾਹੀਆਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸਨ — ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ — ਉਹ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਆਲਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 75 ਅਤਿਵਾਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲਾਂ ਦੇ 30 ਜਵਾਨਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਇਕ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਸਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 135 ਅਜਿਹੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।" ਸ੍ਰੀ ਆਲਮ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲੇ ਅੰਦਰ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤਰਨਤਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ 'ਘਰ' ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮੰਡ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਬਿਆਸ ਪੁਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ—ਜਲੰਧਰ ਜਰਨੈਲੀ ਸੜਕ ਤਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਅੱਡਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰਾਤ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਦੇ। ਇਹੋ ਹੀ ਹਾਲ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਆਲਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ: ਕਦੀ ਉਹ ਦਾੜ੍ਹੀ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੀ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ; ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉਤੇ ਗੋਲ ਪੱਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਉਹ ਪਟਿਆਲਾਸ਼ਾਹੀ ਪੱਗ ਸਜਾਈ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਬੋਫੋਰਜ਼ ਕਾਂਡ 'ਚ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ — ਅਮਿਤਾਬ

ਬੰਬਈ — ਫਿਲਮ ਕਲਾਕਾਰ ਅਮਿਤਾਬ ਬਚਨ ਐਮ ਪੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਅਜਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਫੇਅਰਫੇਕਸ ਜਾਂ ਬੋਫੋਰਜ਼ ਕਾਂਡਾਂ ਵਿਚ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਤਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਜੂਹੂ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਬੰਗਲੇ ਵਿਚ ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ. ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਛਪਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਖਬਰਾਂ "ਨਿਰਾਧਾਰ, ਬਿਲਕੁਲ ਝੂਠੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ" ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ "ਮੇਰੀ ਦਿੱਖ ਵਿਗਾੜਨਾ" ਹੈ।

ਬੇਸਮਿੱਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ

30 ਐਵੇਨਿਊ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਡਵਰਡ ਦੇ ਲਾਗੇ ਨਵੇਂ ਘਰ ਦੀ ਗਰਾਊਂਡ ਲੇਵਲ ਤੇ ਦੋ ਬੈਡਰੂਮ ਦੀ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਬੇਸਮੇਂਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਾਲ ਟੂ ਵਾਲ ਕਾਰਪਿਟ, ਫਰਿਜ, ਸਟੋਵ, ਫਾਇਰ ਪਲੇਸ, ਡਰੇਪਸ ਤੇ ਹੋਟ ਵਾਟਰ ਹੀਟਿੰਗ ਹੈ। ਸਕੂਲ, ਬੱਸ ਸਟਾਪ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ \$475 [Plus Utilities] No Pets, no smoking allowed ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :— 874-3216

BUYING & SELLING

Farms, Home, Lots and Apartments

Contact:

Dilbag Singh Johal

ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

Ph. Off. (604)438-8161

Res. 325-0588

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਟ ਲਈ ਮਿਤਰਤਾ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Canada Trust Realtor

The Canada Trust Company

2629 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5H4

Non-smokers pay less for insurance.

Mohindar Singh Gill

MOHINDAR SINGH GILL

B. Comm., M.B.A., C.G.A.

Life Underwriter

Ph. Off. 430-0455

Ph. Res. 433-1684

Suite 1206,

4330 Kingsway,

urnaby, B.C.

SunLife
OF CANADA

Get your life in shape.

ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੀ ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿਮ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ

ਫਗਵਾੜਾ — ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੱਚੇ 'ਤੇ ਇਥੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਮਨ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਤੇ ਅਮਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੁਹਿਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਦਰਜਨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਇਥੇ ਪੁੱਜੀ।

ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਿਓਸੀ ਨੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਰੈਲੀਆਂ 7 ਜੁਲਾਈ ਤਕ ਚੱਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲਾ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸਤਪਾਲ ਭਾਂਗ, ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ. ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦਾ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਜਥਾ ਕੁਝ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਤਲੀਘਰ ਦੇ ਸਨਅਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਰੀਪੁਰਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਤੜਕ ਸਾਰ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਖਾਲਸਾ ਵਿਚ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਥਾ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਏਰੀਏ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਵਰਕਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਜਥੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਬੱਕਰ ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਗੋਵਾਲਾ ਮੰਡੀ ਚੌਕ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਜਥਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਰਾਣੀ ਕਾ ਬਾਗ, ਨਵਾਂ ਕੋਟ ਅਤੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨਗਰ ਗਿਆ। ਹਰ ਥਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ।

ਬਠਿੰਡਾ — ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਸੀਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਜਥਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਿਆ। ਜਥੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਵੀ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਥੇ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਇਕ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੁੱਤ ਉੱਤੇ ਹਾਰ ਪਾਏ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਭਸੀਨ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ, ਸਿਆਸੀ ਦਵਤਰਧਾਰਮਿਕ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਜਥਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਗਿਆ।

ਮੋਗਾ — ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦਾ ਜਥਾ ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਕੌਮੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰੁਲਦੂ ਖਾਨ, ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸੱਗੜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਰੋਲ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਪਟਿਆਲਾ — ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਅਮਨ ਤੇ ਇਕਮੁੱਠਾ ਲਈ ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਮੁਹਿਮ ਅਧੀਨ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਜਥਾ ਬਨੂੜ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਸੂਬਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਲਫਮਣ ਸਿੰਘ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਜਪੁਰਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਜਥੇ ਨੇ ਰਾਜਪੁਰਾ, ਲਾਲੜ, ਜੜੋਂਦ, ਡੇਰਾ ਬਸੀ, ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ, ਜੀਰਕਪੁਰ, ਅਲੂਆਂ, ਭਗੜਾਣਾ, ਦਾਦੂ ਮਾਜਰਾ, ਸਰਾਏ ਵਣਜਾਰਾ, ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਅਤੇ ਬਨੂੜ ਵਿਚ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਜਥੇ ਵਿਚ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਥੇ 'ਚ ਇਕ ਟਰੱਕ, ਦੋ ਟਰਾਲੀਆਂ, ਇਕ ਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਜੀਪ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਸਮਕਾਲੀ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ

ਸਾਡੇ ਇਕ ਸਮਕਾਲੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਛੇਕੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਚੰਭਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਸੰਜੀਦਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਆਸ ਹਰ ਪਾਠਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸੰਜੀਦਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਰੁਖ ਅਪਨਾਉਣਾ ਹਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਬੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਜਦੋਂ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਸ ਫਿਰਕੇ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤੋਂ ਖਲੋ-ਭਰਪੂਰ ਹੋਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਹੋਰਨੀ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਮਕਾਲੀ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜਦ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸਾਡੇ ਸਮਕਾਲੀ ਉੱਤੇ 'ਸਿੱਖ ਕਾਜ਼ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ' 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲਿਆ', 'ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜ ਕੇ ਗ਼ਦਾਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਿਹਾ', 'ਇੰਡੀਆ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੂਰ ਰਿਹਾ', 'ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜ ਕੇ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇੰਡੀਆ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ' ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੈ; ਜਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਸਮਕਾਲੀ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਗਲਤ ਹਨ ਜਾਂ ਠੀਕ ਹਨ ਪਰ ਜਦ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਮੁਖੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ 32 ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਕਾਲੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖੇ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਜ਼ਰੂਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਮਕਾਲੀ ਦੂਜੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰ' ਹਨ — ਜਦ ਦੋਸ਼ ਵਿਚਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮਕਾਲੀ ਉੱਤੇ 'ਇੰਡੀਆ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੂਰ ਰਿਹਾ' ਤੇ 'ਇੰਡੀਆ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ' ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ 'ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰ' ਸਮਕਾਲੀ ਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੀਆਂ 'ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ' ਹਨ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਮਕਾਲੀ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕੀ ਸਮਕਾਲੀ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਨਾਲ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੁਣ ਅੱਖਾਂ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਫੇਰ ਗਈਆਂ ਹਨ? ਇਕ ਅੱਧ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਤਾਂ ਝਗੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਣ।

ਸਾਡਾ ਸਮਕਾਲੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਦੂਸ਼ਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ 'ਪਾਪ' ਲਕੌਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ?

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ)

ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਵਰਕਰ ਦੀ ਮਾਰਕੁਟਾਈ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕਾਮਰੇਡ ਸਤਪਾਲ ਭਾਂਗ ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲਾ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਨਜ਼ਾਇਤ ਤੋਰ 'ਤੇ ਮਾਰਕੁੱਟ ਕਰਨ ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸ਼ੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਰੇਡ ਪ੍ਰੀਤਪਾਲ ਦੇ ਜਿਸਮ ਉੱਤੇ ਮਾਰਕੁੱਟ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ।

ਨੂੰਹ ਦੀ ਡੋਲੀ ਆਈ, ਪਰ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਅਰਥੀ ਉਠੀ

ਮੋਰਿੰਡਾ — ਇਕ ਘਰ ਤੋਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾੜਾ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਬਰਾਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਘਰ ਤੋਂ ਅਰਥੀ ਵੀ ਉਠਦੀ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਰੋਪੜ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੜਾ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਨੈਥ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇਰ ਵਿਹਾਉਣ ਲਈ ਬਰਾਤ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਰਨੈਥ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਗਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਬਰਾਤ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਕੂਟਰ ਇਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਬਚਾਉਂਦਾ ਅਚਾਨਕ ਟਰੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਵੱਜਾ ਅਤੇ ਲਾੜੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਨੈਥ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਨਾਲ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਗਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਬਰਾਤ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਡੋਲੀ ਉਤਰੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਅਰਥੀ ਵੀ ਨਿਕਲੀ।

ਪੰਨੂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿ:

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ
ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ
ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਕਾਰਡ ਪਸੰਦ ਕਰੋ

ਸਪੈਸ਼ਲ

ਜੁਲਾਈ ਤੇ ਅਗਸਤ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਪਿੱਕਰ ਕਾਰਡ ਛਪਾਉਣ ਲਈ 10% ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਦਿਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ

ਫੋਨ : 585-7916

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd.

ATAC

Authorized Ticket Agents for
AIR CANADA, WARD AIR, C P AIR, PAN AM, AIR

INDIA, JAPAN AIR LINES, BRITISH AIR
WAYS, KLM, EASTERN, AIR CAL, DELTA
AIR, LUFTHANSA and many other airlines.

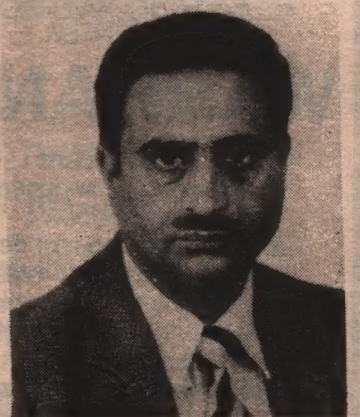
ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਲੰਡਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਹਵਾਈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

5787 Victoria Drive, VANCOUVER, B.C. V5P 3W5

321-8777

AJIT KANG

ਅਮਨਦੀਪ ਸੰਘੇੜਾ ਨੇ ਫਿਰ ਵਜ਼ੀਫਾ ਜਿੱਤਿਆ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਇੱਕ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਇਹ ਬੜੇ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਉਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਨਦੀਪ ਸੰਘੇੜਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵਿਦਿਅਕ ਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਫੀਲਡ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਲਾਅ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਫਿਰ ਵਜ਼ੀਫਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਅ ਦੇ ਕੌਰਸ ਦਾ ਅਮਨਦੀਪ ਦਾ ਇਹ ਆਖਰੀ ਸਾਲ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੇ ਯੂ. ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਬੀ. ਏ. ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਜ਼ੀਫਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰੁਪ ਲਾਅ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬੀ. ਸੀ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਨਦੀਪ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ੀਲਡ ਜਿੱਤੀ।

ਅਮਨਦੀਪ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਾਂ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਘੇੜਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਉਸਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਅਮਨਦੀਪ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਜੀਪ ਸਵਾਰ ਫੱਟੜ

ਜਲੰਧਰ — ਪਠਾਨਕੋਟ-ਜਲੰਧਰ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਨੂਰਪੁਰ ਨੇੜੇ ਜੰਮੂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਇਕ ਬੱਸ ਇਕ ਜੀਪ ਨਾਲ ਜਾ ਟਕਰਾਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜੀਪ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਸਾਰੇ ਦੋ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੋਵੇਂ ਇਥੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪੁਨਰਗਠਨ ਹੋਣ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੁਧਰੀ — ਭਾਜਪਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਟੇਟ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਇਥੇ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰਾਜਸੀ ਮਸਲਾ ਮੰਨ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੁਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਹੋਵੇ।

ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਟੜਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ "ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ" ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ 'ਚ ਦੱਬ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਕੌਮ ਵਿਰੋਧੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਰਾਜ ਨਾ ਬਣਨ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਉਂ ਬੇਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਧਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ ਟੰਡਨ, ਹਿਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਮੈਣੀ ਤੇ ਗਿਰਧਾਰੀ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ 4 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਪਾਲ ਅਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਕਤਲ ਜਾਰੀ ਹਨ।

ਪਾਕਿ ਫੌਜੀਆਂ ਵਲੋਂ ਫਾਇਰਿੰਗ

ਜੰਮੂ — ਇਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪੁਣਛ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਬਗਿਆਲ ਦਰੇ ਤੇ ਨਗਰਕੋਟ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਗੋਲੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਕਾਂਗਰਸ (ਇ) ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਕੱਟੜਪੁਣੇ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ। ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ।

ਸਿਆਸੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਰਤਰਫੀ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿਚੋਂ ਹੁੰਡਾ ਫਿਰ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੁਝ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਲੌਂਗੋਵਾਲ-ਰਾਜੀਵ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੁਝ ਨੇਤਾ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਨੇਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਸ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਦਫਤਰੀ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲ ਜੇਜੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਵਲੋਂ ਚਾਰ ਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜੀ. ਐਸ. ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਐਚ. ਐਸ. ਬਰਾੜ, ਸ਼੍ਰੀ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

MacCaig Ross Travel Ltd.

704 Columbia Street. New Westminster, B.C. V3M 1A9

Discount Travel

You find the lowest available airfare then bring in the ad and receive a further 2% off the airfare.

(Seniors Discount)

Ph. (604) 526-4535

Patricia (Trish) or John

We shop the world for you

18 years exp. in the travel Ind.

65 ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਲਵੋ

ਹਰ ਥਾਂ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਏਜੰਟ ਦੇ ਰੇਟ ਤੋਂ ਅਸੀਂ 2% ਘੱਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਐਡ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਓ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

ਜੌਹਨ ਜਾਂ ਪੈਟਰੀਸ਼ੀਆ — 526-4535

WARRANTY

Auto-Propane conversion components and labour are warranted against defects in workmanship or material on a new or used vehicle for a period of 12 months or 20,000km (whichever comes first) from date of installation

* All conversions must be done by Motomax Propane authorized personnel

B. & H. AUTO CARE LTD.

Convert to Propane & Receive \$600.00 Free Propane

ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੋਪੇਨ ਤੇ ਬਦਲਾ ਕੇ 600

ਡਾਲਰ ਦੀ ਮੁਫਤ ਪਰੋਪੇਨ ਲਉ

ਫੇ ਮਹੀਨੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ਼ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਸਿਰਫ 31

ਚੁਲਾਈ ਤੱਕ ਹੀ, ਜਲਦੀ ਆ ਕੇ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ

Balbir (Bill) Bains Phone 581-8844

6 Month Int. FREE

Payment Plan

OFFER TILL

JULY 31st, 87

10815 - 132 Street, Surrey, B.C.

ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਛੇਕਣ ਦਾ ਮਤਾ

ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਪੰਥ ਦਾ ਇਕੱਠ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਭ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ 32 ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਅੱਜ ਇਹ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇੰਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼' ਜੋ ਸਿੱਖ ਕਾਜ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਤੇ ਝੁਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਪੰਥ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਲੈਂਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਤਕ ਕੇ ਗੱਦਾਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਗੋਰਮਿਟ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੁਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਤਕ ਕੇ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇੰਡੀਆ ਗੋਰਮਿਟ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਤਾ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰ 32 ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਪੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

- 16 Navar Singh Prince George - 564-805
- 17 J. S. Singh Editor ALTA 463-8857
- 18 B. S. Singh Prince George 562-8453
- 19 J. S. Singh Prince George BC J.S. GILREK
- 20 W. S. D. Purrey, BC. 580-01
- 21 M. S. Parmar Khalsa Dharma Society Abbotsford 856-22
- 22 Wazir Singh Kahla Panth Khalsa International Canada 437-83
- 23 Kaur/Kanber - PRINCE GEORGE 863-6129
- 24 Kaur Singh Kaur PRINCE GEORGE 563-2862
- 25 D. S. Singh VANCOUVER 321-116

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 11 'ਤੇ

1. Paramjit Singh
2. Kaur Singh 2694 Newland Rd NANAIMO 758-8710
3. Kaur Singh 261 Blenheim Place Nanaimo 758-8814
4. Kaur Singh P. G. 563-8572
5. Mahan Singh Judge Kelowna 462-8630
6. Kaur Singh Kamloops BC
7. Kaur Singh Kamloops BC 376-479
8. Kaur Singh Kamloops BC 376-1749
9. Kaur Singh Kamloops BC 376-7131
10. Kaur Singh
11. Kaur Singh Hotel Wilbur Lake - 329 56 8
12. Kaur Singh Fort St James 966-8662
13. Kaur Singh Surrey Sikh Samachar 580-882
14. Kaur Singh I.S.Y.F.
15. Kaur Singh Sikh Samachar - 590-835

ਆਉਂਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ

ਮਨਜੀਤ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਵਿਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗਾ। 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਰੀ ਟਰਸਟ (ਕੈਨੇਡਾ) ਵਲੋਂ ਸੱਤਵਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਨਜੀਤ ਯਾਦਗਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਦੇਵਿਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੀਪੋਰਟ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਮੇਤ ਛਪੇਗੀ।

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦਾ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਜਲਦੀ ਹੀ English Section ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਖਬਰਾਂ ਤੇ ਤਬਸ਼ਰਾ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੇ ਅਹੁਦੇ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅੰਕ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਅਗਸਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅੰਕ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ। 8,9 ਅਗਸਤ 1987 ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ।

GM

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਭੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੌਂਡਸਾ

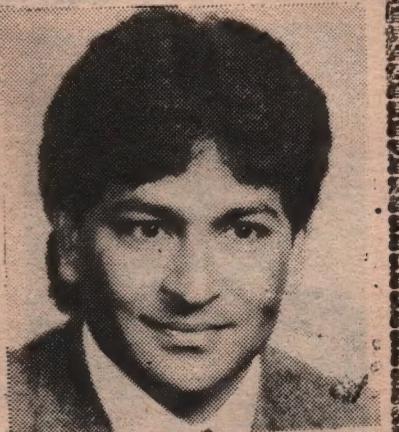
ਨੂੰ ਚਰਚ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਚ ਕਰੋ। ਉਹ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਕਾਰ ਵਾਸਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਭਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- ਵੇਚੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

WESTMINSTER GM ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਵਿਚ 1987 ਦੇ ਮਾਡਲ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਤੇ 1986 ਦੇ ਮਾਡਲਾਂ ਤੇ ਸੇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਵਿਚ ਆਓ ਤੇ ਸੇਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ!

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੌਂਡਸਾ

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

(ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ)

ਸਟੇਨਲੈਸ ਸਟੀਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਖ਼ੀਦੋ

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੇਸਾ ਮੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

V.I.P. SUPERMARKET
739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

AMAN REALTY

1223 MARICHAM ROAD, WINNIPEG, MAN. R3T 4B1

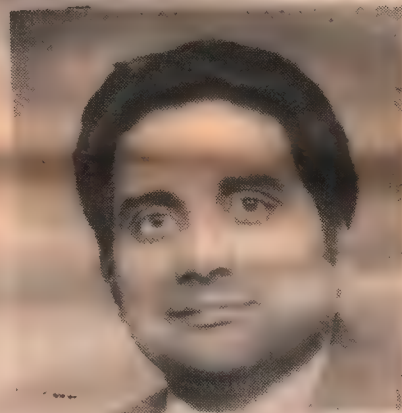
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਵੇਂ : ਮਕਾਨ, ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਲਾਕ, ਕੋਈ ਭੀ ਬਿਜਨਿਸ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਹੋਟਲ ਜਾਂ ਮੋਟਲ

- ਖ਼ੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਹੋਵੇ
 - ਮਾਰਗੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ
 - ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ
- ਤਾਂ ਸਾਡੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ

ਨੋਟ : ਕੋਈ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵੇਚਣ ਵੇਲੇ 7% ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

CALL : Bus. 269-4411, Res. 261-7598, Pager
942-0141 Code 5697

Member : WPG Real Estate Board, Manitoba Real Estate Assoc. Canadian Real Estate Association

BALDEV S. BEDI M.A. B.A. (Hons.)
BROKER AND COMMISSIONER
FOR OATHS
in and for the Province of Manitoba

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon
Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਜਾਂ
ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
 - ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
 - ਮਾਰਗੇਜ਼ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
 - ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager
Res. 694-0731
Commissioner for oaths

ਪੰਨਾ 9 ਦੀ ਬਾਕੀ

26	<i>[Signature]</i>	P. G.	562-795
27	<i>[Signature]</i>	P. G.	563-236
28	Chanda Singh	P. G.	
29	P.S. SANDHU	P. G.	
30	<i>[Signature]</i>	BOMBAY	94-065
31	<i>[Signature]</i>	Surrey	584-6361
32	<i>[Signature]</i>	Calgary	235-202
33	<i>[Signature]</i>	Prince George	563-6124
34	<i>[Signature]</i>	Calgary	632-4002
35	<i>[Signature]</i>	Prince George	582-4110
36	<i>[Signature]</i>	Vancouver BC	941-3239
37	<i>[Signature]</i>	P. G.	562-6200
38	<i>[Signature]</i>	P. G.	
39	Hachane of Dale P.B.		962-9728
40	Gurdeep Singh Samra Vancouver		584-4868
41	Jaginder S. Gill	SURREY	590-2539
42	T. S. Sandhu	Prince George	562-1751
43	Shingar Singh	Prince George	562-1751
44	Gurinder Singh	Prince George	562-1751
45	<i>[Signature]</i>	P. G.	563-1325
46	<i>[Signature]</i>	Prince Geo.	563-6124
47	<i>[Signature]</i>	P. Geo.	563-6124
48	<i>[Signature]</i>	P. Geo.	563-8519
49	<i>[Signature]</i>	New west	524-8864

ਪੁਲੀਸ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਉਪਰ ਕੁੰਭਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨਾਲ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ। ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਮ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ 16/38 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਵਗੇਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੈਜ਼ਾ ਵਿਚ 16-39 ਪੁਲੀਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤਹਿਤ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟੀ ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਉਪਰ ਅੰਤਿਮ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰੇਮ ਦੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ 'ਤਕਰਾਰ' ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰੇਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ. ਐਸ. ਐਸ. ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਮਨ ਧਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾ ਗਏ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੁਅ
ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ

MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

London from \$625⁰⁰

Toronto from \$318⁰⁰

Montreal from \$329⁰⁰

San Jose from \$179⁰⁰

Los Angeles from \$269⁰⁰

San Fransisco from \$209⁰⁰

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਓਨੀਏ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

CALL TOLL FREE 1-800-663-6699 (B.C. & ALBERTA)

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

Dino's at the New Location

ਡੀਨੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਉਤੇ

DINO'S GROCERY MART

460 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN. R3B 1R5

Ph. 942-1526

ਵਿਨੀਪੇਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹਾਂ

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਰੋਸਰੀ
- ਹਿੰਦੀ - ਪੰਜਾਬੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ
- ਭਾਰਤੀ ਰੀਕਾਰਡ - ਕੈਸਟਾਂ ਤੇ ਭਾਂਡੇ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ
- ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮੀਟ
- ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਗਰੋਸਰੀ ਖ਼ੀਦਣ ਉਤੇ ਡਿਸਕਾਉਂਟ
- ਵਿਨੀਪੇਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਉਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ

ਡੀਨੋਜ਼ ਉਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਗਰੋ! ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਡੀਨੋ ਦੇ ਸਟੋਰ ਉਤੇ "ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਸਾਡਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਹੈ"

GIL'S NEW & USED

Furniture & Appliances Warehouse

All kinds of New and Used Furniture — Color TV — Stereos — Major Appliances — Refrigerators —
—Air Conditioners

WE BUY SELL TRADE

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਨ ਕਰੋ :

582-8726

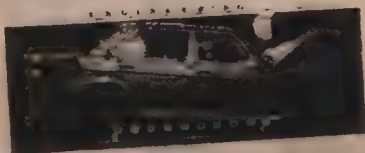
121 SALTER STREET WINNIPEG, MAN.

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ ਉਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਘੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

Locations Realty Inc.

36, Roslyn Road, WINNIPEG, MAN. R3L 0G6

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਰਾਇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਪਾਲ ਬਾਗੀਆ

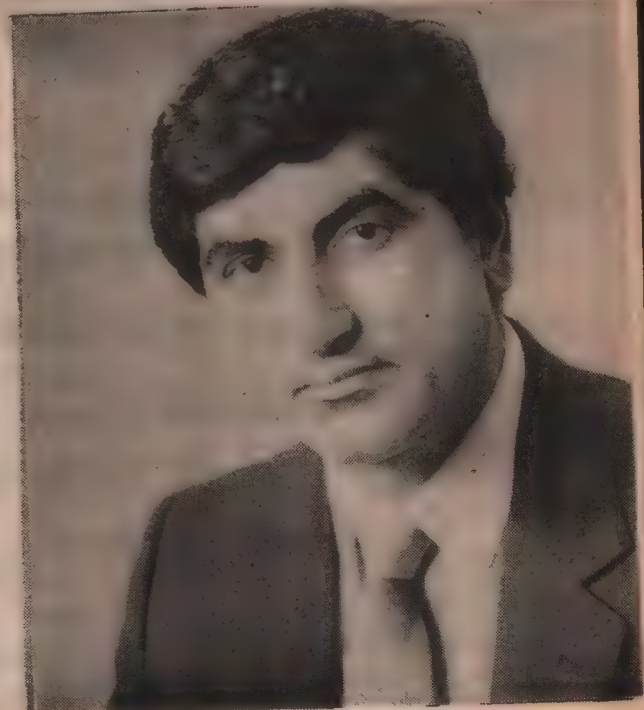
ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(204) 477-4600 (24 hrs.)

Res. 694-3550

LOCATIONS
REALTY INC.

ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਾਪਦੈ

ਦੀਵਾਨ ਬੀਰੇਂਦਰ ਨਾਥ

ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਇਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਾ ਸਕੈਚ

ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ

ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਅਜੀਜ਼ ਸਿੱਖ ਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੁਟੁੰਬ, ਆਪਣੇ ਤਬਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਲੜਕਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪੈਂਟਾਂ, ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ ਪਾਉਂਦੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਤੋੜਦੇ, ਡਿਸਕੋ ਨੱਚਦੇ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਉਧਮ ਮਚਾਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਫੁੱਟੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਮੀਰ ਤਬਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੰਗਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਣੀ। ਪਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਜੀ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਇਕ ਡਿਨਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਪਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਲੜਕੇ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਮੈਂ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ, ਜੋ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਤੋਂ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਹ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨਾਲ ਬੋਲੀ, 'ਵੀਰ ਜੀ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਤਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਘਰ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ।'

ਸਾਰੀ ਮਹਿਫਿਲ 'ਚ ਸਨਾਟਾ ਛਾ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਬੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਮਤਲਬ ਸਮਝ ਗਏ। 13 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਗਰੇਟਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਦੀ ਬਰਬ ਡੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਇਆ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ। ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਪੁੱਠੀਆਂ-ਸਿੰਧੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਪੁਲਸ ਦੀ ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉੱਥੇ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਮੁਜਰਮਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਵਾਂਗ ਨਾਕਾਮ ਹੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ 'ਆਰਟਿਸਟ' ਤੋਂ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਸਕੈਚ ਬਣਵਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ 16-17 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਈ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਅਜੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਸਿਰ ਤੇ ਪਟਕਾ ਬੱਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸਨੇ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੱਦ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਚੁੱਤੀ ਦਾ ਨਾਪ ਸੱਤ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਅੱਖੀਂ' ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ 'ਗਵਾਹ' ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਸਰਦੇ ਪੁਜਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਲੜਕਿਆਂ ਉਤੇ 'ਫਿਟ' ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਭਾਣਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਬੱਚੇ ਇਨਸਾਨ ਤਾਂ ਕੀ ਮੱਖੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ। ਸਟੇਨਗਰੰ ਚਲਾਉਣੀ ਤਾਂ ਪਾਸੇ ਰਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਥਿਆਰ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਦੇਖੇ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਪਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ 'ਕਾਰਵਾਈ' ਕਰਨੀ ਹੀ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨ ਨੇਬਲ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਸਿੱਖ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਸੂਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੋਧੇ ਫੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 'ਮਾਲ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਗਰੀਨ ਪਾਰਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਡ ਮੁਹੰਮਤ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਉਪਰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕੈਨਕ ਸਾਡੇ ਘਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਫੋਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ, 'ਦੀਵਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਲੜਕਾ ਵਿਹਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਬਾਇਦ ਦੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕੀਏ।' ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਦੇ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ 'ਮੇਨੇ' ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ) ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਮਕੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 'ਪੁੱਛਗਿੱਛ' ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਥਾਣੇ ਸੰਦ ਰਹੀ ਹੈ। ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਬਿਠਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਧੰਦਾ ਹੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹਜ਼ਾਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਲੱਖ ਜਮਾਨਤਾਂ ਦੇਵੋ ਪਰ ਇਹ ਲੋਕ 'ਨਕਦ ਨਰਾਇਣ' ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਕ ਬੜੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਕਈ ਘੰਟੇ ਏਅਰ ਪੋਰਟ ਤੇ 'ਚੈਕਿੰਗ' ਲਈ ਖਰਾਬ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਮਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸਰ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ 'ਜਾਬਤੇ' ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕ ਵੱਡੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ 'ਜਾਬਤੇ' ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਏਨਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ?

ਕੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਟੱਕਰ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਫੁਲਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਬਾਇਬਲ, ਸ਼ਾਹੀਦ, ਪੁਰਾਮਨ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਤੇ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ? ਇਸੇ 'ਤਵਤੀਸ਼' ਅਤੇ 'ਤਹਿਕੀਕਾਤ' ਬਹਾਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਨੌਜਵਾਨ ਜੂਨ 1984 ਤੋਂ ਜੇਧਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੜ ਰਹੇ ਹਨ (ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੇ ਬਿਨਾਂ 24 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਧੱਬਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਉਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਲੂਣ ਛਿੜਕਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਵਿਹਲ ਹੈ? ਪੁਲਸ ਦੀ 'ਤਵਤੀਸ਼' ਬਾਰੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, 'ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਡਿਕਟੇਟਰ ਦੇ ਕੋਟ ਦੇ ਬਟਨ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਏ। ਡਿਕਟੇਟਰ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਖੁਫੀਆ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਡਿਕਟੇਟਰ ਦੇ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਬਟਨ ਗੁਸਲਖਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਮਿਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।'

'ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਦੋਸ਼ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ' ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਕਟੇਟਰ ਦੇ ਪੀ.ਏ. ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅੱਛਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ।' 'ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸਨੇ ਫੋਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਥੋਂ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਖਬਰ ਛਾਪੀ ਕਿ ਮੁਲਕ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਇਕ ਗਰੋਹ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ' ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਵੜ ਕੇ ਕੌਮੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਤਖਤਾ ਉਲਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।' ਇਸ ਬਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਖੁਫੀਆ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ

ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲੜੀਵੇ ਦਾ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰਾਨੀ ਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮਨਘੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋਵੀਅਤ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 19ਵੀਂ ਕਾਂਗਰਸ (1958) ਦੌਰਾਨ ਨਿਕੀਤਾ ਖਰੁਸ਼ਚੇਵ ਨੇ ਇਹ ਦਾਸਤਾਨ ਸਟਾਲਿਨ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੋਰੀਸ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਵਧ ਰਹੇ?

ਦੋ ਗਾਂਧੀ, ਦੋ ਰਸਤੇ

ਇਹ ਗੱਲ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੰਦਰਭਾਨ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੇਰਠ, ਪੀਲੀਭੀਤ ਅਤੇ ਕਾਨਪੁਰ ਆਦਿ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਖਿਚਾਮ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਥਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਦੋ ਆਦਮੀ ਮਾਰੇ ਵੀ ਗਏ। ਰਾਜ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਵੀ ਅਹਿਮਦ ਕਿਦਵਈ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਲਾਈਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੁਪਤ ਤਾਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ 'ਫਸਾਦ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਸਮਝੋ।' ਇਕ ਜ਼ਿਲੇ ਬਾਇਦ ਮੇਰਠ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਸਾਦ ਤਾਂ ਰੁਕਵਾ ਲਏ ਪਰ ਤਤਕਾਲੀ ਬੜਾ। ਇਕ ਲੰਬੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਵਲਭ ਪੰਤ ਤੋਂ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਚੁਕਾਇਆ ਕਿ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਆਦਿ ਆਦਿ...। ਪੰਤ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਰਵੀ ਅਹਿਮਦ ਕਿਦਵਈ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬੋਲੇ, 'ਠੀਕ ਹੈ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਤਾਂ ਫੌਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।'

ਪੰਤ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਕਿਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿਚ'। 'ਕਤਲ' ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਵਿਚ। 'ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਮੈਂ ਕਰਾਂਗਾ ਤੇ ਫੁੱਟਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ।' ਪੰਤ ਜੀ ਰਵੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਿਜ਼ਾਜ਼ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਸਨ। ਉਹ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਏ ਮਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਵੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਚਮਚੇ ਕੋਲ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਦਲੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸੇ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 14 'ਤੇ

FIVE RIVERS FISH 'N CHIPS

ਫਾਈਵ ਰਿਵਰਜ਼ ਫਿਸ਼ ਐਂਡ ਚਿਪਸ

6591 Fraser St. (at 50th & Fraser) Vancouver, B.C. V5X 3T4

Ph. 327-7455

ਇੰਡੀਅਨ ਸਟਾਇਲ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲਈ ਫਾਈਵ ਰਿਵਰਜ਼ ਫਿਸ਼

ਐਂਡ ਚਿਪਸ 'ਤੇ ਆਓ

ਮੁਰਗਾ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲਾ
Spicy (Masala) Chicken
\$4.45 lb.

ਸੀਨਾ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲਾ ਮੁਰਗੇ ਦਾ
Only Breasts (Spicy)
\$6.95 lb.

ਮਸਾਲੇ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਕੌੜੇ
Spicy (Masala) Fish
\$5.95 lb.

ਅਸੀਂ ਫੋਲੇ ਭਟੂਰੇ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੱਛੀ ਵਾਲੇ ਸਮੇਸੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਖਾਸ ਹਨ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਟਾਇਲ ਦੀ ਮੱਛੀ, ਫਰਾਈਡ ਚਿਕਨ ਅਤੇ ਸੀ ਫੂਡ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਫੋਨ 'ਤੇ ਵੀ ਆਰਡਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਪੰਨਾ 13 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਕਰਾ ਲਈ। ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਫਸਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਸਾਦ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡੀ। ਫਸਾਦਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਇਕ ਦੂਜਾ ਤਰੀਕਾ ਬਾਪੂ ਦਾ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਰਕੂ ਜਨੂਨ ਵਿਚ ਘਿਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਮੀਆਂ, ਮਰਨ ਵਰਤਾਰੇ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵੱਡ-ਟੁੱਕ ਬੰਦ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮੈਂ ਮਰਦਾ ਹਾਂ।' ਆਜ਼ਾਦ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਅਫਸਰ ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹੋਏ। ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ, ਮੋਲਾਨਾ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਵੀ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ ਕਿ ਅਮਨ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਤੇ ਬਾਪੂ ਆਪ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਨਾ ਧੋ ਬੈਠਣ। ਪਰ ਬਾਪੂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਦ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧੀਆਂ ਨੇ ਮੋਲਾਨਾ ਹਿਫਜ਼ੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਖੁਦ ਆ ਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਣ ਬਖਸ਼ੀ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਸਾਨੂੰ ਬੜੀ ਅਜੀਜ਼ ਹੈ।'

ਅੱਜ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਹੀ ਇਸ ਤੂਫਾਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਫੀ ਅਹਿਮਦ ਕਿਦਵਈ। ਕਿਦਵਈ ਦੀ ਗੱਦੀ ਉਪਰ ਪੰਡਤ ਗੋਪੀ ਨਾਥ ਦੀਕਸ਼ਤ ਅਤੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਉਪਰ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਾਸੂਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਤਾ ਆਪਣੇ ਮੁਜਰਮਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸੰਗਠਨ ਪੀ.ਏ.ਸੀ. ਦੇ ਨੇਕ ਨਾਅ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬੱਸ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹਨ ਜੋ ਖੁਸ਼-ਕਿਸਮਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਹਿਰੂ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਵੀ।

ਰਾਜੀਵ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਹ ਕੁਝ ਸੌਖਾ ਹੋਇਆ ਬੋਫਰਜ਼ ਵਲੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਸਣੇ ਨਾਂਹ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬੋਫਰਜ਼ ਸਕੈਂਡਲ ਬਾਰੇ ਤਿਖੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਬਚ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਵੀ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਖਾਧਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੌਬਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿ. ਬੁਨਹੋਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ 1.3 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਜਾਏਗਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੂਸਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇਹਾ ਦੱਸਣਾ ਸੌਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਨਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਦੱਸੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਿ. ਬੁਨਹੋਮ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 1985 ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਜੰਟ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦਣ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਮਾਰਚ 1987 ਵਿਚ ਦਸਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਵਰਕਾ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੌਦੇ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਛਿੜੇ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਬਾਦ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰੈਸ ਸਾਮਹਟੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸਾਫ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੌਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਹੀ ਪਲ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਲਾਲੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਕਰਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਪੁਛਿਆ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਕੰਪਨੀ ਅਜੇਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਭੇਤ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਓ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਕੇ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

● ਦੇ ਪਰਬਤ ਆਰੇਗੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਕ ਨੇ ਐਵਰੈਸਟ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿਹਾ, 'ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਟੀਸੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅੱਗ ਜਲਾਉਣ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਜਲਾਈ ਪਰ ਉਸਦੀ ਲੋਅ ਜੰਮ ਗਈ। ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਭੁਝਾ ਨਾ ਸਕੇ।'

ਮੈਨੂੰ ਸਰਿੰਜ ਦੀ ਸੂਈ ਨਹੀਂ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਡਾਇਆਨਾ

ਲੰਡਨ—ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਡਾਇਆਨਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਿੰਜ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਤੋਂ ਸਖਤ ਨਫਰਤ ਹੈ। ਹਡਰਜ਼ਵੀਲਡ ਰਾਇਲ ਇਨਫਰਮਰੀ ਦੇ ਮਦਰ ਐਂਡ ਕੋਅਰ ਕੋਥੀ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਮੁਆਇਨੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਡਾਇਆਨਾ ਨੇ ਮਿਸ਼ਿਜ਼ ਮੈਕਮਨ ਕੂਪਰ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ ਵਿਲੀਅਮ ਨੇ ਆਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਟੈਸਟ ਲਏ ਜਾਣੇ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸਰਿੰਜ ਦੀ ਸੂਈ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਲਈਆਂ। ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਡਾਇਆਨਾ ਨੇ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਏਲੀਅਨ ਮਦਰ ਐਂਡ ਕੋਥੀ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਵੀ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ।

'ਇਹ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ' ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਟੀਸੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਬੋਰ ਪਾਣ ਲੱਗੇ ਪਰ ਕਿਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਬਬਦ ਜੰਮ ਗਏ ਸੀ। ਬੱਲੇ ਆਉਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਬਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਵ ਤੇ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਕਿਸਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ।'

BLOCK BROS. REALTY LTD.

9360 - 120 St. SURREY, B.C. V3V 4B9

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਬੇਅੰਤ ਸੇਵੇਂ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. (604) 581-4601

Res. (604) 591-1354 ਜਾਂ 588-0749

BEANT SEKHON

Res. 591-1354

or

588-0749

An Advance DRIVING SCHOOL

4677 Main St. & 30th, Vancouver, B.C. V5V 3R6

We'll help you in
getting Learner's Licence

BABU BANSAL

Ph. 872-7375

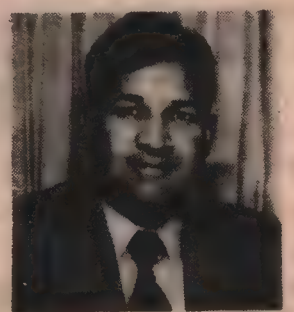
ਐਨ ਐਡਵਾਂਸ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

4677 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰ ਜਾਂ ਟੈਕਸੀ ਦਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ
ਹੋ ਤਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ

ਫੋਨ : 872-7375

ਬਾਬੂ ਬਾਂਸਲ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ (ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
- ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੋਰਗੇਜ਼ ਲੈਣ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨੀ
 - ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 - ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਡੀਡਿਕਟ, ਡੇਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਲਈ "ਰਾਹਦਾਰੀ"
 - ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

Off. 324-6727

Res. 324-4160

ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਯੋਗ
ਸਹਾਇਤਾ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb. U.)

(ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ)

#201 - 2001 East 36th Ave. [at victoria]
Vancouver, B.C. V5P 1C9

ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਫੂਮਫੇੜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਚਣੌਤੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮੰਗ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਫੂਮਫੇੜੀ ਦੀ ਮੁਖਾਲਫਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੁਖਾਲਫਤ ਕਰਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ. ਬਾਦਲ, ਸ. ਟੌਹੜਾ ਤੇ ਸ. ਮਾਨ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖ 'ਕਾਲੇ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣਗੇ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਅਲੀਵਾਲ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ, ਦਿੱਲੀ ਬੰਦ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਰਿਹਾ। ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਲਗਪਗ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਠੱਪ ਹੈ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਨਕਦੀ ਚੁਕਣ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਚ ਛਾਪਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚੋਂ 85 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਚੁਕ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਲਮਾਰੀਆਂ, ਬੂਹੇ ਤੇ ਬਕਸੇ ਟੁੱਟੇ ਪਾਏ ਗਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਜੋ ਅੰਦਰ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਨਕਦੀ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਇਸਤਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਕਾਲ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚਲੇ ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ ਪੰਜ 'ਚੋਂ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤੇ ਪਰਸ, ਘੜੀ ਤੇ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਦਾ ਡੱਬਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਇਕ ਹੋਰ, ਖੰਨਾ ਤੋਂ ਆਈ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਰਸ ਜਿਸ ਵਿਚ 250 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਸੀ, ਪੁਲੀਸ ਲੈ ਗਈ ਉਸ ਕੋਲ ਘਰ ਪਰਤਣ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨੇ ਵੀ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗੁਆਖਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਸ਼ੱਕੀ

ਕਲਕੱਤਾ — ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਜੋਤੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸੈਬਨ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਤੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪਿਛੋਂ 1984 ਵਿਚ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ ਪਿਛੋਂ ਹੁਣ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿਧਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ (ਇ) ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹਨ, ਫੇਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਦਲੀਆਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਾਰਟੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਵੇਗੀ।

ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਨਾ ਡੋਲੋ — ਉਮਰਾਨੰਗਲ

ਜਲੰਧਰ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੇ ਇਥੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਥਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਮੰਗਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਡੋਲਣਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਉਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਮੱਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ

ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ — ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ 23 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ। ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਦੋ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਹੀੜ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਚਾਰ ਜਣਿਆਂ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ

ਅੰਬਾਲਾ ਫਾਉਟੀ — 26 ਜੂਨ ਦੀ ਸਵੇਰੇ 5.30 ਵਜੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਬਾਲਾ ਫਾਉਟੀ ਵਿਚ ਮਰੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਆਨੰਦ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਚੌਢਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਹੋਰ ਦਾਜ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਾਰ-ਕੁਟਾਈ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਪਏ ਕੁੱਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਵੀ ਸੱਟ ਦਾ ਉਭਾਰ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਪਤੀ, ਸੌਸ, ਸਹੁਰਾ ਅਤੇ ਨਨਾਣ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਯੂ ਬੀ ਖੰਫੂਜਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

WHAT KIND OF EXPERIENCES AWAIT
THOSE WHO EXPLORE INDIA?

EXTRAORDINARY.

Go ahead. Imagine a country that is, in itself, an incredible, never-ending adventure. A mighty, magical, majestic place where everything marvelous is yours for the taking. Go ahead. Trek up miles of mountain trails. Scale the icy peaks. Explore lush valleys or take a camel safari through the desert. Play golf 10,000 feet above sea level. River raft on the Ganga. Hang glide, trout fish.

And yes, even relax on a houseboat or soak up the sun at a palatial resort. All this is India. And so much more. And nobody can take you there like we can. Because we are the airline of India. So fly Air-India from Canada to India, connecting in either New York or London. See your travel agent or contact our CSA Chalais Holdings. And let the adventures begin.

AIR-INDIA
Montreal 842-1805 / 1-800-361-2813
Toronto: 865-1033 / 1-800-268-9582
Vancouver: 879-0271 / 1-800-663-3433

**Sale Starts
June 15 - July 15,
1987**

Ambika

5125 Victoria Dr.

Ph. 32

Annivers

Salted Butter ਲੂਣ ਵਾਲਾ ਬਟਰ with grocery \$ 2.45 lb.	Milk ਦੁੱਧ 2.99 4 litre	Atta ਆਟਾ 2x10kg. \$8.99
Sunflower Oil ਸਨ ਫਲਾਵਰ ਤੇਲ \$ 2.99	Chicken Legs ਮੁਰਗੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ 99 ¢ lb.	Lamb Chops ਲੈਂਬ ਚੌਪ 99 ¢ lb.
Sugar ਖੰਡ \$4.99 10 kg.	Halon ਹਾਲੋਂ 99 ¢ lb.	Aluminium Pail 50% OFF
Moong, Chana Dal, Kala Chana, Manh Dal ਮੂੰਗੀ, ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਲ, ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ, ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ 29 ¢ lb.	GRIND YOUR C Haldi, Mirch, D ਹਲਦੀ, ਮਿਰਚ, ਧਨੀਆ, ਮੇਥੇ	

Foods

Anniversary Sale

Vancouver, B.C.
-0295

SALE

Paped ਪਾਪੜ 79¢	Pachranga Achar ਪਚਰੰਗਾ ਆਚਾਰ 99¢ 800 gm tin	Vegetable Oil ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਤੇਲ \$1.99 3 litre
Margrine ਮਾਰਜਰੀਨ 49¢ lb.	Rooh Afza Syrup ਰੂਹ ਅਫਜ਼ਾ 1.99 bottle	Basmati Rice ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ 59¢ lb.
LP Record 99¢ with purchase Price	Long Grain Rice ਲੌਂਗ ਗਰੇਨ ਚਾਵਲ \$3.99 10 kg. \$7.99 20 kg.	Stainless Steel \$1.39 Glass \$1.99 Big Katori
VN MASALA vania, Methe 99¢ lb.	Caned Vegetable Tinda, Jimmikand, Patra and Karela ਟਿੰਡਾ, ਜ਼ਿਮੀਕੰਦ, ਪਾਤਰਾ ਅਤੇ ਕਰੇਲਾ 79¢ tin	

ਹਿੰਦ-ਚੀਨ ਦੀ ਟੱਕਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ — ਰਾਜੀਵ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ ਉਪਰ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਟੱਕਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ "ਉਸਾਰੂ" ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੋਵੇਂ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਮਸ਼ਗੂਲ ਹਨ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਉਸੇ ਉਪਰ ਮੜ੍ਹਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਪਾਸ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕੀ ਹੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਰਾਹ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਢੁਕਵਾਂ ਸੰਕੇਤ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮੁਢ ਵਿਚ ਸਨ, ਨੇ 80 ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ, ਸੇਵੀਅਤ ਰੂਸ ਦੀ ਫੇਰੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ, ਬੇਵੇਰਜ਼ ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਦਿ ਵਿਆਪਕ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਾਸ ਅਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਹਾ, "ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸਾਹ ਲਿਆਂਦੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।" ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਅਵਾਕਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ, "ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਕਦੇ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਆਗੀ? ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਨੇਪਾਲ ਤੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਖਿਚਾਓ

ਭਰੇ ਕਿਉਂ ਹੋਏ? ਇਸ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਜੇ ਵੀ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੇਵੇਰਜ਼ ਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਨਸੂਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੋਇਆ, ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਆਰਡਰ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚੋਂ ਰੋਕੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਇਸ ਹਵਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਡਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬੇਵੇਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ।"

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਚੀਨ - ਪਾਕਿਸਤਾਨ - ਅਮਰੀਕਾ ਗਠਜੋੜ ਬਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚੀਨ ਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹਿਤ ਘੱਟ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਉਥੇ ਖਲਬਲੀ ਮੱਚ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।" ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਸ ਵਿਸਵਮ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬਿਲੀ ਬੈਲਿਓਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।"

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਸਮਝੋਤੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ — ਅਡਵਾਨੀ

ਸੋਨੀਪਤ — ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ। ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਲਾਕਾਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ

ਗੱਲਬਾਤ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਉਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਵੇਗੀ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟਿੱਚਰਾਂ

ਬਠਿੰਡਾ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੀਂਹ, ਗੜਿਆਂ ਤੇ ਝੱਖੜ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਕਣਕ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਮੱਥਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਜ਼ਿਲੇ ਬਠਿੰਡੇ 'ਚ ਪਿੰਡ ਘੁੰਦੇ ਦੇ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ 'ਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਇਕ ਰੁਪਏ 87 ਪੈਸੇ ਦਾ ਚੈਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਦੋ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਚੈਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਸ ਰੁਪਏ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਖਾਤਾ ਖੁਲਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖਾਤਾ ਖੁਲਾਉਣ ਤੇ ਚੈਕ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਘੁੰਦਾ 'ਚ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਿੱਸਾ/ਪੱਤੀ ਲੈ ਕੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈਕ ਵੀ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਦਾਜ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਛਿਤਰੋਲ

ਜਗਰਾਓ — ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮਾ ਵਿਚ ਇਕ ਬਰਾਤ ਦੇ ਬੇਰੰਗ ਪਰਤਣ ਅਤੇ ਲਾੜੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਕੁਟਾਪਾ ਚਾੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਗਨ ਵੇਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਵਾ ਰੁਪਏ 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਪਰ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਰੇ ਗਿਸ਼ਤਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਮੁੰਦੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਬਰਾਤ ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨੇ ਫਰਿਜ ਤੇ ਟੀ ਵੀ ਆਦਿ ਦੀ ਮੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਾ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਬਰਾਤ ਨੂੰ ਬੇਰੰਗ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਦੇ ਕੇ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਬਰਾਤ ਚੌਕੀ ਮਾਨ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਤੋਂ ਆਈ ਸੀ।

ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ — ਸੁਖਿੰਦਰ ਦੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ — 'ਜੱਪ' ਪੜ੍ਹੋ।

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

PH. 430-4233

- ☐ I. C. B. C. JOB
- ☐ FREE ESTIMATES
- ☐ FREE COURTESY CAR
- ☐ RUST REPAIRS
- ☐ FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

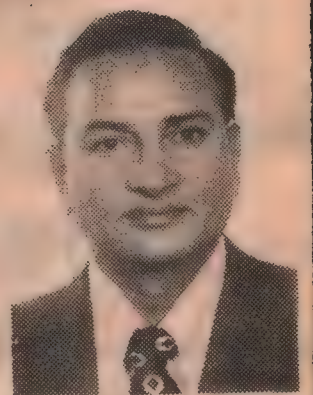

15 Years Exp

YOU NEVER KNOW

VISIT OR CALL

UNLESS YOU TRY

MR. GURU

I CAN HELP

I'm an Investors professional financial planner. It's my job to help you create and follow a personal financial plan.

I can help with:

- Investment Funds
- Guaranteed Investment Certificates
- Registered Retirement Savings Plans
- Estate Planning
- Life and Disability Insurance
- Annuities

Hardial Sidhu (Dale)

Tel: Bus. 682-5431

Investors SYNDICATE LIMITED

MAIN FL., 789 WEST PENDER STREET / VANCOUVER, B.C. V6C 1H2 TELEPHONE BUS. 682-5431

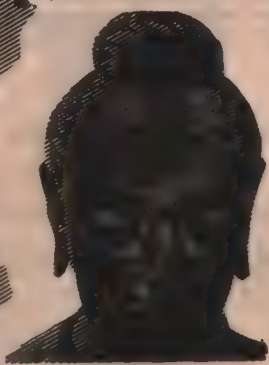
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਇਨਵੈਸਟਰਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨਰ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਾਤੀ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!

- ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਫੰਡਜ਼
- ਗਾਰੰਟੀਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ
- ਰਜਿਸਟਰਡ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਪਲੇਨ
- ਇਸਟੇਟ ਪਲੈਨਿੰਗ
- ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ
- ਐਨੀਊਟੀਜ਼

ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਡੇਲ)

Res: 591-2697

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਕਹਾਣੀ

ਸੱਚ ਝੂਠ

ਰਾਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ

ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸਨ। ਮੀਂਹ ਇਸ ਸਾਲ ਲੇਟ ਪੈਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਸ ਸਵੇਰ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਭੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ ਪਰ ਸਰਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਬਾਹਰ ਖੇਤ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਖੇਡੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪੀਚਾਂ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚੀ ਹੁਕ ਗਈ ਸੀ। ਸਪਰੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਾਦ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਜੇਹੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫਾਰਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਖਲੋਤੀ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਰੁਕ ਗਏ ਸਨ।

ਫੈਮਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਬਰੈਕਫਾਸਟ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕਿਚਨ ਦੇ ਲਾਗੇ ਲੱਗੇ ਟੇਬਲ ਤੇ ਬੈਠ ਚੁਕੇ ਸਨ ਪਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੈਡ-ਰੂਮ ਦੇ ਵਿਚ ਲੇਟਿਆ ਲੇਟਿਆ, ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਸਰਵਿਸ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਚਨ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, “ਹੁਣ ਆ ਭੀ ਜਾਓ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨੇ।” “ਆਉਣਾ ਆਉਣਾ” ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਸਤਰੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਰੇਡੀਓ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਖਿਲਰਿਆ ਪੁਲਰਿਆ ਛੱਡ, ਡਾਈਨਿੰਗ ਟੇਬਲ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਿਆ।

ਉਸ ਦੇ ਪੁਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮੁੰਡਾ ਬਲਬੀਰ, ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ, ਖਾਣ ਦੇ ਵਿਚ ਰੁਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਗਰਮ ਗਰਮ ਭਾਵਾਂ ਛੱਡਦੀ ਦਲੀਏ ਦੀ ਪਲੇਟ ਤੇ ਭਿੰਨੀ ਭਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਛੱਡਦੀ ਕਾਫੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੱਪ, ਖਾਲੀ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿਤੇ। ਕਾਫੀ ਤੇ ਦਲੀਏ ਨੂੰ ਤੱਕ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਛਾ ਗਈ।

“ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਖੁਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਭੈਡ ਤੇ ਅੱਜ!” ਬਲਬੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਵੱਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਖਬਰ ਹੈ?”

“ਹੋਈ ਭੀ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਣੀ ਆਂ? ਖੋਸ਼ ਕਹਿ ਛੱਡਣਗੇ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ, ਮਾਰ ਧਾੜ ਦੀਆਂ। ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ, ਆਪਸੀ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀਆਂ।” ਕਿਚਨ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਬੋਲੀ।

“ਨਹੀਂ, ਅਜ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਚ, ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਮੰਗਾਂ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।” ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

“ਪਹਿਲਾਂ ਭੀ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਅਜੇਹੇ ਐਲਾਨ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ ਤੇ ਬਣਿਆ ਬਣਾਇਆ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।” ਬਲਬੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਟੋਕੀ।

“ਫੇਰ, ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਧੋਖਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ।” ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ।

“ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਖਬਰ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਓ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ। ਫਿਰ ਕਰ ਲੈਣੀ ਅਲੋਚਨਾ ਭੀ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਪ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੁੜ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

“ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲੂ ਸਟਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫੜੇ ਗਏ ਸਭ ਫੌਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਫੌਜੀ ਮੁੜ, ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਸਾਰੀ ਤਨਖਾਹ ਸਮੇਤ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

“ਇਹ ਤੇ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ।” ਟੇਬਲ ਤੇ ਬਰੈਕਫਾਸਟ ਕਰ ਰਹੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੋਲੀ।

“ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸੈਂਟਰ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗਾ।” ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਬਰ ਦੱਸਣੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।

“ਗੁਡ” ਬਲਬੀਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ।

“ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਊਕਲਰ ਪਾਵਰ ਹਾਊਸ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਟੀਊਬਵੇਲਾਂ ਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੁਝ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।” ਹੁਣ ਫੈਮਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਭੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗ ਮੁਸਕਰਾਹਟਾਂ ਬਿਖਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

“ਹਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲ ਤੋਰੀ “ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਗਵੇਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦਿਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸੈਂਟਰ, ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਖਾਦ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਚੰਗੇ ਬੀਆਂ ਬਰੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਤੇ ਹੋਰ ਸੁਣ ਕੇ ਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਮੁਮਕਿਨ ਮੱਦਦ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

“ਜੇ ਇਹ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ, ਤਦ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ”, ਪਰਮਿੰਦਰ ਬੋਲੀ।

“ਠੀਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦਾ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੜੇ ਜੋਸ਼ ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿਚ, ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਜਲੂਸ, ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਦੁਰਗਿਆਨਾ ਮੰਦਰ, ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਨ ਗਏ।” ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

“ਗੁਰੂ ਕਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝਿਤਣਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣ” ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਸੁਣ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਵੰਡਿਆ ਭੀ ਕੀ

ਆ ਆਪਸ ਵਿਚ, ਨਾਮ ਸਾਂਝੇ, ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ ਸਾਂਝੇ, ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ। ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਐਨੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ?”

“ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਦੇ ਵਾਪਰੇ ਦੇ ਪਰਚੇ, ਤਵਾਰੀਖ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣ? ਬਲਬੀਰ ਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਬੋਲਿਆ, “ਪਿੰਡ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਗੂੜ੍ਹਾ ਯਾਰ ਸੀ। ਪੜ੍ਹਦੇ, ਖਾਂਦੇ, ਖੇਡਦੇ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਸਾਂ। ਮੰਦਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਫਰਕ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਕਦੇ ਇਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਾਕਰ ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਵਾਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?” “ਤੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਅਜੇ ਭੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਨੇ ਕਿ ਸਿੱਖ?” ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਤ ਦੀ ਗੱਲ ਅਗਾਂਹ ਤੋਰੀ।

“ਇਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਵਾਦਲੀ ਚੀਜ਼ ਖਾਣ ਨੂੰ ਬਣਾਈਏ” ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਲੜਕੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਬੋਲੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖਾਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ।

“ਹਾਂ, ਹਾਂ, ਠੀਕ ਹੈ” ਦੋਵਾਂ ਵੱਡੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਨੇ ਭੀ ਉਹਦੀ ਤਾਈਂਦ ਕੀਤੀ। ਬਾਹਰ ਮੌਸਮ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਸੀ। ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਕਿਧਰੇ ਅਲੋਪ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਖਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਘਰਾਲਾਂ ਵੱਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਬਲੈਕੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਲਾ ਕੁਤਾ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਸਭ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬਚਾ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਨਿਘ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜੇਰਾ ਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਬਲੈਕੀ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕੇ।

ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਹਰ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਸੋ ਟਾਈਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਪਿਛੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿਚ ਬਿਤਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਕੁਝ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਆਇਆ ਰਾਗੀ ਜੱਥਾ ਨਿੱਤ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਘਰੋਂ ਚਲ ਕੇ ਫੈਮਲੀ ਦਾ ਚੌਖਾ ਟਾਈਮ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਬੀਤ ਗਿਆ। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਪੁਤ ਤੇ ਧੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਖਬਾਰ ਵੇਲੇ ਮਾਰੇ ਪਰ ਸਵੇਰ ਵਾਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਕਿਧਰੇ ਨਾ ਲੱਭੀਆਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜੇਹੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਖਬਰਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਫਿਰ ਫਰਾ ਕੇ ਵਿਹਲੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਮੀਂਹ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਲਾਈਟਸ ਐਨ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਸਨ। ਸਟੋਰਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਪਾਂ ਤੇ ਲਗੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਨਿਊਨ ਸਾਈਨਜ਼ ਹਨੇਰੇ ਤੇ ਬਾਰਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜੀਬ ਸਮਾਂ ਬੰਨ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪੁਜਦਿਆਂ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਉਹ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਏ। — ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਰਾਗੀ ਜੱਥੇ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਿੱਠੀ ਤੇ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵਰਤ ਦਾ ਹਲਕਾ ਹਲਕਾ ਜ਼ਹਿਰ ਭੀ ਘੋਲ ਘੋਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਜੋਕਾਰਾ ਬੁਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਨੌ ਵਜੇ ਅਰਦਾਸ ਪਿਛੋਂ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਲੱਗਾ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ, ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਖੜੇ ਸਨ ਪਰ ਬਲਬੀਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਾਫੀ ਉਡੀਕ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 20 'ਤੇ

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

Lake View Realty

FREE Consultation for BUYING or SELLING
FREE Information on Financing
FREE Knowledge of your existing Mortgage
FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL

Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਥਾਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਲੋਕ ਦਲ (ਬ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਵੀ.ਵੀ. ਨੰਦਨ ਬਹੁਗੁਣਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਹੁਗੁਣਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਦੇ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਬੀ. ਪੀ. ਮੋਰਿਆ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੂਸਰੇ ਉਘੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣਗੇ।

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

ਸਾਮਰਾਜੀ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ

ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਲੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਾਈਜ਼ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੀ ਪੇਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਨੋਖਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਚਿੱਤਰ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਡੰਡਾਰ ਤੇ ਉਸ ਉਪਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖਰਚੇ ਸਬੰਧੀ ਚਾਰਟ, ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਸਿਹਤ-ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਿਗੂਣੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਚਾਰਟ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੂਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਰੋਕਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਲੋਕ ਅਨਾਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਾਸਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਨੇਵਾ ਵਾਰਤਾ ਤੇ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਦਾ ਮਾਐਲ ਉਭਾਉਂਦੇ ਚਾਰਟ ਦਰਸਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਜੇਥਾਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਦਾ ਪਰਾਖੰਡ ਰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਵਰਕਰ ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਲਾਈਆਂ ਕਲਾ ਕਿਰਤਾਂ ਦੇ

ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਿੱਤਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਇਕ ਵਰਕਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ

ਪੰਨਾ 19 ਦੀ ਬਾਕੀ ਬਾਅਦ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਨੂੰ ਘਰ ਚੱਲਣ ਦੇ ਲਈ ਕਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਗੁੰਥੀ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, "ਸਾਡੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਭੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ। ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੀ ਵਰਤਾ ਕੀਤੇ? ਫੋਟੋ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਿਸ ਫੜਵਾਏ? ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ, ਕਾਨਪੁਰ ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਬੇ-ਅਦਬੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ? ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ, ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ।"

"ਪਰ — ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਡੀਓ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ" ਬਲਬੀਰ ਨੇ ਗੁੰਥੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਟੋਕਦੇ ਕਿਹਾ।

"ਝੂਠ — ਸਰਾਸਰ ਝੂਠ ਰੋਡੀਓ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਣਿਆ। ਇਹੋ ਥੀ ਥੀ ਸੀ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਸਰਵਿਸ। ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਤੇ ਕੋਈ ਅਜੇਹੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।" ਗੁੰਥੀ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਤਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਾਸਰ ਝੂਠ ਨਾ ਕਹੋ। ਸਗੋਂ ਕਹੋ ਕਿ ਕਾਸ਼! ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਸੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ।"

ਭਾਨਿਓ: 'ਸਾਮਰਾਜੀ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਮੋਰਚਾ' (ਲੋਕਾਂ) ਵੱਲੋਂ 'ਚੰਗਾ' ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰਸ ਭਰ 'ਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਪਿੱਛਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਗਾਇਆ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਮੰਤਵ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਜੰਗ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਦੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰੂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਦਿਲ ਬੇਥਾਹ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦੀਆਂ ਸਨ।

ਦਰਪੇਸ਼ ਤਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਉਪਰਾਲਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਮਰਾਜੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਿਆਨਕ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਨ, ਮਾਟੋਚ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡਾਇਗ੍ਰਾਮਾਂ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਤਰਾਂ ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਅੰਡਰ ਮਾਂਡਲਰ, ਆਈਨਸਟਾਈਨ, ਡਾ. ਬਰਨਾਰਡ ਲੋਨ, ਬਰਟਰੰਡ ਰਸ਼ਸ ਆਦਿ ਦੇ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਚ ਬਣੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਟੂਨ, ਮਾਟੋ, ਕਲਾ ਕਿਰਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦੇ

ਰੋਟੀ, ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਔਰਤ ਤਿੰਨ ਅਨਮੋਲ ਰਤਨ

ਮਾਸਕੋ — ਸੋਵੀਅਤ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿਖਾਈਲ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਟੀ, ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ ਔਰਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਨਮੋਲ ਰਤਨ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਕਿਰਕਿਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਲ ਇਥੇ ਕਮਾਤਰੀ ਮਹਿਲਾ ਸੋਲੇਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੋਟੀ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ

ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਪਾਸ

ਕਿਰਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪੁਲਸ ਦੀ ਕੁੱਟ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਗੱਦਾਰੀ-ਲੋਭ ਦੀ ਮੁੱਠ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਬੇਠੇ ਸੁੱਤਿਆਂ ਫੜੇ ਜਾਣਾ — ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ਡਰੂ ਜਹੀ ਚੁੱਪ ਵਿਚ ਮੜ੍ਹੇ ਜਾਣਾ — ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਕਪਟ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਵਿਚ ਸਹੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਦਬ ਜਾਣਾ, ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਚੁਗਨੂੰ ਦੀ ਲੋਅ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਜਾਣਾ — ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਹੈ, ਕਚੀਚੀ ਵੱਟ ਕੇ ਬੱਸ ਵਕਤ ਕੱਢ ਜਾਣਾ — ਬੁਰਾ ਤਾਂ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੁਰਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਤੜਪ ਦਾ, ਸਭ ਸਹਿਣ ਕਰ ਜਾਣਾ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਕੰਮ 'ਤੇ, ਤੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾਣਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਮਰ ਜਾਣਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਉਹ ਘੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁੱਟ 'ਤੇ ਚਲਦੀ ਹੋਈ ਵੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਉਹ ਅੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਦੀ ਹੋਈ ਵੀ ਠੰਢੀ ਯੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਲ ਚੁੰਮਣਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਉਠਦੀ ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਦੀ ਭਾਵ ਉੱਤੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਤ ਦਿਸਦੇ ਦੀ ਸਧਾਰਣਤਾ ਨੂੰ ਪੀਂਦੀ ਹੋਈ ਇਕ ਮੜਕਹੀਣ ਦੁਹਰਾਅ ਦੇ ਗਾਧੀ ਗੋੜ ਵਿਚ ਹੀ ਰੁਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਉਹ ਚੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੁੰਨ ਹੋਏ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਰਚਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਲੜਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਉਹ ਗੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਕੀਰਨਾ ਉਲੰਘਦਾ ਹੈ ਡਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰ ਮੁਹਰੇ — ਜੋ ਵੇਲੀ ਦੀ ਖੰਘ ਖੰਘਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਉਹ ਦਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸੂਰਜ ਝੁੱਝ ਜਾਵੇ। ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਰੀ ਹੋਈ ਧੁੱਪ ਦੀ ਕੋਈ ਫਿਲਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਪੂਰਬ 'ਚ ਖੁਭ ਜਾਵੇ। ਕਿਰਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪੁਲਸ ਦੀ ਕੁੱਟ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਗੱਦਾਰੀ-ਲੋਭ ਦੀ ਮੁੱਠ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਅਰਤਾਂ ਸਾਡੀ ਜੀਵਨ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੱਖਦੇ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਾਰਥਾਂ ਨੇ ਵੀ ਖਿਚਾਅ ਘੱਟ ਕਰਨ, ਭਾਂਡਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰਨ, ਮਾਹੌਲ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਭਰੋਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਤੇ ਲਿਆਉਣ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਬੰਧਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੋਲੇਨ 'ਚ ਦੇਖ-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 800 ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

Thinking of Buying or Selling

New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

BENCH MARK
REALTY CORPORATION

Bench Mark Realty Corp.

7218 King George Hwy. Surrey, B.C. V3W 5A5

ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ!

ਫਾਰਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਟਰਾਅਬੇਰੀ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਸ ਬੇਰੀ, ਬਲੂ ਬੇਰੀ, ਸਪਰੋਟ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਲ ਸਟਰਾਅ ਬੇਰੀ ਅਤੇ ਰਸ ਬੇਰੀ \$3.20 ਪ੍ਰਤੀ ਫਲੈਟ ਅਤੇ \$4.00 ਘੰਟੇ ਦੇ ਦਿਆਂਗੇ

- ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
 - ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਲਿਜਾਣ ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ — 596-1843

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮੀ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਕਲਾਰਨੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ 8, 9 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਅੰਕ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ' ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮੀ, ਟਰਾਂਟੋ ਪੜ੍ਹਨਗੇ। ਇਹ ਪਰਚਾ ਛਾਪਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਸੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਬੋਲੀ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਭਖਵੀਂ ਬਹਿਸ ਹੋ ਸਕੇ। ਅਗਲੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਪਰਚੇ ਵੀ ਛਾਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। — ਸੰਪਾਦਕ

ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦਾ ਦਾ ਉਹ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ ਬੋਲ ਕੇ ਜਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਰ ਚਿਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਬੋਲਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਉਜਾਗਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਨ ਪਰ ਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਸੌਂ ਕੜੇ ਹੀ ਹਨ। ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ ਤੇ ਲਿੱਪੀਆਂ ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਸੌ ਹੀ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਸ਼ਤੋ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਲਿੱਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਪੂਰਬੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨਵੇਲੀ ਲਿੱਪੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀਕਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਨੂਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਸੌਂ ਕੜੇ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਖੂਹ ਬਣਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਸਿਮਤ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀਲਿੱਪੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅੱਖਰ ਦੇਵ ਨਾਗਰੀ, ਬ੍ਰਹਮੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪੁਰਾਤਨ ਭਾਰਤੀ ਲਿੱਪੀਆਂ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡਾ ਇਹ ਪੇਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਗੁਆਚਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਨਾਥਾਂ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਜੋ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਚੀ ਗਈ, ਅੱਜ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਉਤਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਏਸ ਤੇ ਏਸਦੇ ਲਾਗਲਿਆਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਨੇ ਲਗਪਗ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਖੇਤਵਾਲ ਜ਼ਿਲਾ ਮੁਲਤਾਨ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਉਦੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੇ ਫਿਰ ਫਾਰਸੀ ਸਨ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਆਦਾਨ ਪਰਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨਾਂ ਪੰਜ ਛੇ ਸੌ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੇਲੋਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੀਕ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਰਚਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਿਆ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਉਕਾਈ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

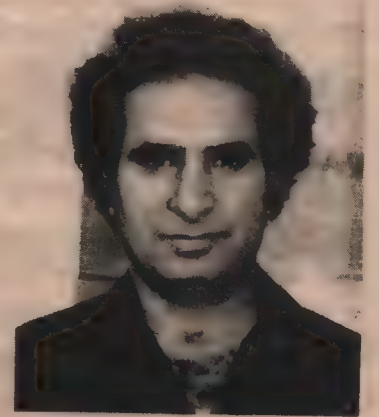
ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਉਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹਿਤ ਭਗਤੀ ਰਸ, ਬੀਰ ਰਸ, ਅਧਿਆਤਮਿਕਵਾਦ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਨਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਵਲ ਆਦਿ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਸਿੱਖ, ਈਸਾਈਆਂ ਆਦਿ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਫਾਰਸੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੁਝਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਰਦੂ ਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਤੇ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ, ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਉਕਾ ਹੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਨਾ ਪਾਈਏ ਤਾਂ ਏਸ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾ ਵਸੇ ਹਨ ਉਥੇ ਇਸ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਰਚੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਕਸਰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬੋਲੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਵਾਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਹਰ ਵੀ ਜਾ ਬਰਾਜਮਾਨ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਆਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਵਾਸੀ ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਆਏ ਏਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਆਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਪੰਜਾਬੀ ਹੀ ਰਿਹਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ ਚਿੰਨੀ ਪੱਤਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਛਪਦਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਖਬਾਰ ਗਦਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਵੀ ਆਵਾਸੀ ਵਧਦੇ ਗਏ, ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਥੇ ਪਾਠ-ਪੂਜਾ, ਲੈਕਚਰ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਕਤ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਆਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਨਿਸਚੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਵੀ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਵੈਨਕੂਵਰ, ਟਰਾਂਟੋ, ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਆਦਿ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਸਾਲਿਆਂ, ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਪਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਇਸ ਸਚਾਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਅਵੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬੋਲੀ ਉਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਹੋਰੀਟੇਜ ਲੈਂਗੂਏਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਥਾਈਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵੀ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਏਸ ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਬੜਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ "ਆਵਾਸ" ਨਾਲ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਲੋਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਟੁਟਣਾ ਤੇ ਆਵਾਸ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਏਸ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਹਾਕੇ ਪਿਛੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਾਪਸ ਆਣ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਏਥੇ ਬੁਲਾਣ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚੋਂ ਜਨਮੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਵਰਗਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਨਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਝਦਾ ਅਦੁਕਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 2 'ਤੇ

ਜਗਤਾਰ ਚਾਮ, ਸਾਹਿਬਾਨ

ਠੰਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ

ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਮੈਂ
ਠੰਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹਾਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਜਿਹਾ ਇਕ ਹੱਥ ਹੈ

ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ
ਮਿਹਰਾਂ ਭਰੇ
ਠੰਡੇ-ਠੰਡੇ

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਾਂਗਾ ਤੇ ਪਿਆਰਾਂਗਾ
ਜਿਹਨਾਂ 'ਚ ਸਮਰਥਾ ਹੈ
ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ
ਤੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੀ
ਕੁਝ ਲੈਣ ਲੈਣ ਦੀ ਵੀ।

ਮੈਂ ਵਾਇਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਕਦੇ ਮੋਸਮ ਨੂੰ
ਜੱਫਾ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਬਹਿੰਦਾ
ਕੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਆਵਾਂਗਾ,
ਕੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ

ਅੱਜ ਪਿਛੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਹਿ ਕੇ ਲੰਘਦੇ
ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਝਿੜਕਾਂਗਾ
ਅੰਦਰੋਂ ਟੁੱਟਾ ਹੋਇਆ ਵੀ
ਬਾਹਰੋਂ ਨਹੀਂ ਝਿੜਕਾਂਗਾ।

ਸੁਲਘਦੇ ਹੱਥ ਲਈ ਫਿਰਦਾ
ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਥੱਕ ਗਿਆ ਸਾਂ
ਠੰਡੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿੱਘ ਲਭਦਾ
ਮੈਂ ਸਚ ਮੁੱਚ ਅੱਕ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਹੁਣ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ
ਏਨੇ ਠੰਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁਲਦਸਤੋਂ 'ਚ
ਜੱਜ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹਾਂ ਲੰਬਦਾ।

ਮੇਰਾ ਰਸਤਾ ਕੱਟਕੇ
ਨਾ ਪਰੇ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰੇ
ਲੰਘਦੇ-ਲੰਘਦੇ
ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਅੱਖਾਂ
ਜ਼ਰਾ ਮੁਸਕਾਇਆ ਕਰੋ।

ਪਲ ਦੀ ਪਲ ਮੈਂ
ਜਿਸਮ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਸਾਬਣ ਵਾਂਗ
ਤਿਲਕ ਜਾਇਆ ਕਰਾਂਗਾ
ਪੋਟੇ 'ਚ ਗਿਸ ਗਿਸ ਡਿਲਤਰ ਵਾਂਗੂੰ
ਨਹੀਂ ਤੜਫਾਇਆ ਕਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
ਕੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਹੋ।
ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨਾ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਓ
ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਦੇਖੋ
ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਨੱਚਦੀ
ਤੇ ਜਿੱਤ ਉੱਤੇ ਮੁਸਕਰਾਉ।

INCOME TAX from \$15 ACCOUNTING

ਸਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ
ਵਾਰਮ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਦਫਤਰ। ਮਾਂਗਟ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ
ਦਾ ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਤੇ ਠਾਢ ਉਠਾਉ। ਦਫਤਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ।

- Income Tax
- Book-Keeping
- Accounting & Incorporation
- Insurance (Life, Sickness, Group, Travel, Visitors)

MANGAT AGENCIES

No. 2-7171 King George HWY
SURREY, B.C.

C.S. Mangat
(Ex. Bank Manager)

594-5711 594-2254

ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪਸੰਦ...

ਪੰਨਾ 21 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅਗੇ ਤੋਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਹਨ, ਅਖਬਾਰ, ਰਸਾਲੇ, ਰੇਡੀਓ ਪਰੋਗਰਾਮ, ਟੀ. ਵੀ., ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮੰਦਰ, ਮਸੀਤਾਂ, ਵੀਡੀਓ ਮੂਵੀਜ਼, ਗੀਤਾਂ, ਗਾਣਿਆਂ, ਭਜਨਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ, ਕਥਾ ਤੇ ਲੋਕਚਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭੰਗੜੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਗੀਤ, ਗਿੱਧੇ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਮੰਗਣੇ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਗਰੇਸਰੀ ਸਟੋਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਏਥੇ ਆ ਕੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਲੀਆਂ ਜੋ ਮਾਪਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣਾ ਕੇ ਆਮ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਮੋਹ ਦੀ ਅੱਗ ਮਘਾ ਦੇਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰੋਤੇ ਇਹਨਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਟੇਕ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਏ ਇਕ ਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਚਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਖਬਰਾਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਲੇਖਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਜ਼ਿਰੀਏ ਜੋੜੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਟੋਰਾਂ 'ਚ ਗਰੇਸਰੀ ਖ਼ੀਦਦੇ ਮਰਦ ਤੀਵੀਆਂ, ਨਾਲ ਉਂਗਲ ਲਾਈ ਬੱਚੇ ਤੇ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਗੋਰੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣਦੇ ਤੇ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਭੂਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਵੇਖੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬੀਬੀਹਾਂ ਦੇਂਦੇ ਆਮ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੁਰਾਤ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਲੋਕਲ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਵਧੀਆ ਪਾਸਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕਲਚਰ 'ਚੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਰਲਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੁਣ ਪੜ੍ਹੇ ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਜਹੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਪਰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ "ਆਵਾਸ" ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਖੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਸਮੂਹ ਪੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰਖੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪਖੋਂ ਇਸ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਰਚੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਹੀ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਏ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਰਚੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਉਸਦਾ ਮੁਲਅੰਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਹਿਰਦ ਪਾਠਕ ਹੀ ਏਥੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਸਾਹਿਤਕ ਚੇਸ਼ਟਾ ਵਾਲੇ ਆਵਾਸੀ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਕੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਏਸ ਅੱਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਟੀ ਰੋਜ਼ੀ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ 'ਚੋਂ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਖੁਦੀ ਰੱਖ ਸਕਣਗੇ।

ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਮਨੋਂ ਜੁਝ ਰਹੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਜੰਮੇ ਤੇ ਪਲੇ ਬੱਚੇ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਬੋਲੀ ਬਹੁਤ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸਮਝ ਹੀ ਸਕਣਗੇ ਪਰ ਕਦੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਬਿਬਾਢਲੀ, ਮੁਹਾਵਰਾ, ਅਖਾਣ, ਅਖੌਤਾਂ, ਸਮੁੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਕਰਮ, ਭਰਮ ਤੇ ਧਰਮ ਓਪਰਾ ਤੇ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਹਾਵਰਾ, ਅਖੌਤ ਤੇ ਅਖਾਣ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਉਹ ਤਾਂ ਏਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤਬਕੇ ਲਈ ਵੀ ਓਪਰਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਆਸ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਜੰਮੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕਦੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਸ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਸਕੂਲੇ ਪੜ੍ਹਨ ਪਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ।

ਵੇਸੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਐਡੀਟਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਚੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਈ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਔਲਾਦ ਇਹਨਾਂ ਪਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦੀ। ਸਾਡੀ ਔਲਾਦ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਏ ਬੀ ਸੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹੇ ਪੰਜਾਬ ਹੋਵੇ ਤੇ ਚਾਹੇ ਕੈਨੇਡਾ, ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਫੁਲਵਾੜੀ ਗਿਆਨੀ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ ਨਾਲ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ, ਕਵਿਤਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਲਗਣ ਨਾਲ, ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਵਤੇਜ ਨਾਲ, ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇ ਫਤਹ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨਾਲ, ਹੇਮਜੋਤੀ ਸੁਰੇਂਦਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਸ ਪਰਚੇ ਦੇ ਅੰਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬੋਲੀ

ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪਰਮਾਣ ਏਸ ਵੇਲੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਰਸਾਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਾਡੀ ਆਸ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਇਹ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਕੇਵਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਏਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੀਮਾ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਕੁਝ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

1. ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ :

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਆਵਾਸ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਆਵਾਸ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਆਵਾਜਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਜਲਾ ਰਹੇਗਾ। ਜਿੰਨੀ ਵਸੋਂ ਏਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਬੋਲੀ ਦੇ "ਬੋਲੇ" ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਐਸਾ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ, ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਕੋਈ ਖਦਸ਼ਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਵਸੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਾਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਉਜਲਾ ਹੈ।

2. ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਪਾਠਕ):

ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਰਸਾਲਿਆਂ, ਪੇਂਛਲਿਆਂ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ, ਅਨੁਵਾਦਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵੇਸ਼ਕਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਸਾਹਿਤਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਵੀ ਏਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉਨਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਅਖਬਾਰ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਸਵੱਟੀ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਛਪ ਕੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਹ ਛਪਾਈ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਜਲਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਇਹ ਯਤਨ ਸਾਡੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਆਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਦੀ ਛਪੀ ਬੋਲੀ ਵੀ ਹਾਸੇ ਗੀਟੀ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

3. ਲਿਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ :

ਬੋਲੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲੋਂ ਲਿਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਏਸ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਕਦਮ ਪੁਟਦੀ ਤੇ ਦੌੜਦੀ ਕਨੇਡਿਆਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਕਾਰਨ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਬੱਕਿਆ, ਟੁੱਟਿਆ ਤੇ ਭੰਨਿਆ ਸਰੀਰ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੀ ਵਾਰ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚਿੰਠੀਆਂ ਦੇ ਉਤਰ ਵੀ ਕਦੀ ਕਦੀ ਹਫ਼ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ। ਏਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਜਿਸਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਕੰਡਿਆਂ ਤੇ ਤੁਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਉੱਜ ਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਦੁਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਹ ਅਟੱਲ ਕੌੜੀ ਸਚਾਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਪਰ ਜਿਥੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਲਿਖ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਈ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਲੇਖਣੀ ਦਾ ਮਿਆਰੀਕਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਲੇਖਣੀ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਆਰੰਭ ਲਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਏਥੇ ਲਿਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਗਲਤ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣਾ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 22 ਤੇ

—ਦਰਬਨ ਭੁੱਲਦਾਰੀ—

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

ਇਹ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਤੇ ਚੁੰਘੇ ਪਿਆਰ ਤੇਰੇ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕੈਦਾਂ ਨਹੀਂ ਝਾੜ ਆਏ ਪੰਜੇ ਆਬ ਵਹਿੰਦੇ ਨੇ ਲਾ ਜਵਾਬ ਤੇਰੇ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੋ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਵੰਡ ਆਏ।

ਤੇਰੇ ਪੰਡੀਆਂ ਭਰੀ ਉਭਾਰ ਉਚੀ ਖਿਜਲੀਆਂ ਕੜਕ ਕੇ ਬਹੁਤ ਭਰਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਕਦੀ ਲਿਸ਼ਕਣ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਮੋਤ ਬਣ ਕੇ ਵਸੇ ਅੱਜਲਾਂ ਤੋਂ ਆਲ੍ਹਣੇ ਜਲਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਹਰਿਆਈਆਂ ਭਰ-ਭਰ ਝੂਮਦੇ ਖੇਤ ਤੇਰੇ ਹਾਥੀ ਭਿੜ-ਭਿੜ ਬਹੁਤ ਲਿਤਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਝੁਲ ਖਿੜ-ਖਿੜ ਹੁਸਨ ਖਲੋਰਦੇ ਨੇ ਕੰਡੇ ਝੁੱਲਾਂ ਦੇ ਸੀਨੇ 'ਚ ਫੇਕ ਪਾਉਂਦੇ।

ਤੇਰੇ ਰੁਖਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗੂੜ ਛਾਵਾਂ ਵੈਰੀ ਸੜ ਕੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੇਲ ਪਾਉਂਦੇ ਨਵ ਲਗਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਵਿਆਂ ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਕਦੀ ਛਿੜਕਦੇ ਤੇਜਾਬ ਕਦੀ ਕੂਟ ਪਾਉਂਦੇ

ਕਲਸਾ ਸੁਰਜੀ ਸੁਹਾ ਲਿਥਾਸ ਨੇ ਕੇ ਤੇਰੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਗੱਲ ਪਹਿਨਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਫੁਰੀਆਂ ਤਿਖੀਆਂ ਮਜਹਰ ਦੀ ਸਾਟ ਚੜੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਕਰ ਕਰ ਵੈਰ ਕਮਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਸਵੇਰਾ ਨਵੀਆਂ ਚਾਨਣ ਖਿਲਾਰ ਕੇ ਸੁੱਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਆਣ ਜਗਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਰਾਤਾਂ ਖੋਲ ਕੇ ਦਰ ਦੋਜ਼ਖਾਂ ਦੇ ਜਾਗੀ ਅੱਖ 'ਚ ਕਾਲਖਾਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਸੋਹਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ

ਜੀਟ ਜੋਗਿਆ ਨਜ਼ਰ ਕਿਹਦੀ ਲੱਗ ਗਈ, ਮੋਰਿਆ ਪੰਜਾਬ ਸਿਹਣਿਆਂ

ਕਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਦਾ ਸੀ ਹੜ੍ਹ ਤੂੰ ਸੀਰਾ ਹਾਸਿਆਂ ਤੇ ਸੁਹਾਵਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੂੰ ਪੰਥ ਦਾਨੀਆਂ ਦੇ ਜਾਂਦਾ ਸੀਰਾ ਖੜ੍ਹ ਤੂੰ ਕੀ ਕੰਜੂਸਾਂ ਵਾਲੀ ਮਾਰ ਤੇਨੂੰ ਵੱਗ ਗਈ ਮੋਰਿਆ ਪੰਜਾਬ.....

ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਹਾਂ ਇਕ ਅੰਗ ਤੂੰ, ਜਿਹਦੀ ਰੋੜ ਨੂੰ ਚੜਾਏ ਰੰਗ ਤੂੰ ਕਾਇਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਜੋਗ ਤੂੰ ਖੁਨ ਭੋਲਦਾ ਸੀ ਲੱਗੀ ਘਰ ਅੱਗ ਲਈ ਮੋਰਿਆ ਪੰਜਾਬ.....

ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਐਨਾ ਆ ਗਿਆ ਕੂਧ ਕਿਉਂ ? ਖੁਸ਼ ਰਾਏ ਤੇਰੇ ਅਕਲਾਂ ਤੇ ਬੋਧ ਕਿਉਂ ? ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਲੋਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋਧ ਕਿਉਂ ? ਗੱਡੀ ਉਲਟੀ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਚਲ ਗਈ ਮੋਰਿਆ ਪੰਜਾਬ.....

ਸਾਥੀ ਸਾਈਆਂ ਦਾ, ਵੱਡਾ ਵੈਰੀ ਸੋਗਦਾ ਸੀ ਪਛਾਣਕਾਰ ਯੋਗ ਤੇ ਅਯੋਗਦਾ ਕਿਉਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਲਾਈ ਲੱਗ ਰੋਗ ਦਾ 'ਮੋਹਣ' ਬਣੇ ਕਿਉਂ ਤਮਾਸ਼ਾ ਸਾਰੇ ਜੋਗ ਲਈ ਮੋਰਿਆ ਪੰਜਾਬ.....

ਮੋਹਣ ਮਾਰਨਾ, ਬਰਿਆ

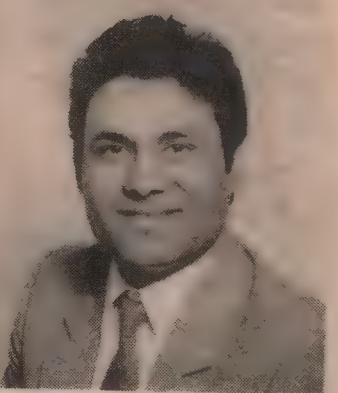
NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
2030-1055 W. Georgia Street.
Vancouver, B.C. V6E 3P3

LIFE ■ HEALTH ■ GROUP ■
DISABILITY INSURANCE

ਬੀਮਾ ਲੋੜਾਂ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਾਸਕ ਆਮਦਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਗੀਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕਿੰਨੀ ਆਮਦਨ ਮੰਗਦੇ
ਹੋ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ?

Off: 685-7364 Bhupinder Dhaliwal Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨ

—ਪ੍ਰੋ: ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ—

ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ; ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹਾਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਰ ਦੇ ਦੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲਟਕਾਈ ਜਾਣਾ। ਦੂਜਾ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ—ਕਾਲ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵੇਰ ਆਸਾਮ ਸਮਝੌਤਾ। ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਟਕਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਧੁਖਦਾ ਰੱਖਿਆ, ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਹ ਬਿੱਥ ਕਿ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਨਾਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਕੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਕਦਮ ਉਂਦਲਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਸੋ, ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਕੇਰਲਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰਿਆਣਾ ਵੀ ਗਿਆ। ਢਾਈ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਸਤੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਕਸੂਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਘਟੀਆ ਲਾਲਚ ਨਾਲ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਮਸਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਬਕ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਕਸੂਰ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਕਸੂਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲਗੂ-ਲਗੂਨ ਹੈ। ਅੰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਤਕੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਧੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਕਣਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਾ ਚੁਕਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਧੰਦੇ ਤੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਮੈਦਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ। ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਆਪਣੇ “ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ” ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸੱਚੇ ਬਹੁਤੇ ਤੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ੱਕ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਫੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ 13 ਜੂਨ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੌਦਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਵਸਦੇ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਰ ਪਟਕਧਾਰੀ ਜਾਂ ਅਠਾਰਾਂ-ਵੀਹ ਸਾਲ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਂਕੜੇ ਮੁੰਡੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਫੜੇ ਗਏ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ—“ਮਾਰੇ ਕੁੱਟੇ ਗਏ”। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕੋਈ ਆਸਾਰ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸਖਤੀ ਦਾ ਦੌਰ ਚਲਦਾ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਸਖਤੀ ਜਵਾਬੀ ਬਦਲੇ ਖੋਰੀ, ਗੁੱਸਾ, ਮਜ਼ਲੂਮ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧਾਏਗੀ, ਜੋ ਅਤਿਵਾਦ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੀ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਆਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਆਸ਼ਾ ਮੱਧਮ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਉਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਦਲੇਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਦਾਅਵੇਦਾਰ

ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੇਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਪ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਉਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਖਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਕੁਝ ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਦਬਾਓ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਸ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਨਿਬੜ ਜਾਣ ਤਕ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਘੱਟ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿੱਖ ਦਲ ਅਤੇ ਧੜੇ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ) ਬਾਕਾਇਦਾ ਕਾਇਮ ਹਨ। ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਦੇ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਤਕ ਵਰਕਰ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲਾਵਾਰ ਵਰਕਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹਮਦਰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ “ਲਲਕਾਰਾ” ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟੀ ਜਾਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਕੋਈ

ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿੱਲਚੁੱਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇ। ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ “ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ” ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਮੌਤ ਮਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਿੱਤਣ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਵਧ ਰਹੇ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੈਦਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਲਈ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਰੋਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਵਜ਼ਾਰਤਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤੂਠੀ ਸੱਚੀ ਆਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪਰ ਰੋਹ ਸਿਰਫ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਦੋਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਵਿਅਕਤਗਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਜਵਾਬੀ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਦਹਿਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਪਨਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਗੱਲ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਕਾਲੀ ਵੀ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਲੱਖਾਂ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਨਾ ਸਰਕਾਰ ਫੌਜ ਭੇਜਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲੱਭ ਸਕੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ—ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਸਕੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬਹਾਨੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜੋ ਬੇਕੁਅਬੀ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਹੋਈ, ਉਸਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।

ਪ੍ਰਵੇਸ਼

ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਗਲਤ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਹਿੰਸਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਦਬਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਖਮੀ ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰੀ ਜਾਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ।

ਇਸਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਹੁਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੇ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਆਏ ਹਾਂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਉਲਝਣਾਂ ਵਿਚ ਫਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਸਰਕਾਰੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦਬਾ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸਲ ਮਸਲਾ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਰੋਕਣ ਦਾ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 25 'ਤੇ

ਪੰਨਾ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਕੁਝ ਸਾਨੂੰ ਏਥੇ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਏਸ ਪਾਸੇ ਕੀਤੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ੁੱਧ ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਏਸ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਾਂਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਏਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਝੋਰਾ ਏਨਾ ਵੱਢ ਵੱਢ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜਿੰਨਾ ਝੋਰਾ ਏਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੋਟੀ ਚੌੜੀ ਦੇ ਫਿਕਰ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਗੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਖੁਦ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ, ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ, ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ, ਆਪਣਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਆਤਮਘਾਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

25 ਮਈ, 1987

(ਇਹ ਪਰਚਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ 8 ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ)

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ?

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ—ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਚਾਈ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੇ.ਕੇ. ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੇਠ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼ਰਾਰਤਪੂਰਨ ਵੀ ਹਨ।

A.M.C. Carpet Ltd.

Unit 8 - 12950 - 80th Ave. Surrey, B.C.

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as my Subscription for the year(s)..... I may be sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਗਾਈਡ

ਫਰੈਜ਼ਨੋ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਓ ਤੇ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ, ਗਰੋਸਰੀ, ਵੀਡੀਓ ਮੂਵੀਆਂ ਵੀ ਖ਼ੀਦੋ
Ph. (209) 456-9491

INDICA IMPORTS — 4925 E. King Canyon Road, FRESNO, CA.

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ :

LONDON FASHIONS

1494 E. Bridge St., YUBA CITY CA. Ph. (916) 673-6634

PETE ELLIS DODGE

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

ਫੋਨ ਕਰੋ :—

ਜੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ

(408) 738-0400

Credit or no Credit

CALL:

Jessie Grewal

2 to 5% over Dealer Cost

Pete Ellis Dodge

1095, West El Camino Real

SUNNYVALE, CALIFORNIA 94087

ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ

**ਜਾਖੜ-ਉਪ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਪਤੀ
ਬਣਨਗੇ**

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ—ਇਕਾ ਵਲੋਂ ਉਪ
ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ
ਸਪੀਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ
ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ,
ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਨਰਿੰਦਰ ਹਸਨ ਵੀ ਮੈਦਾਨ
ਵਿਚ ਹਨ।

ਇਕ ਚਰਚਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ
ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ
ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਿੱਲੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ
ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਕਾ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ
ਅਗਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੰਗਾਮੇ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਦੀ
ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਦਨ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਸਦਨ ਵਿਚ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਤੇ
ਪਣਡੋਬੀਆਂ ਦੇ ਸੋਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਰੀ
ਹੰਗਾਮਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ
ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂਰ ਉਲ ਹਸਨ ਨੂੰ ਵੀ
ਉਪ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਪਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਚਰਚੇ ਹਨ।

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਅਸੀਂ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ
ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਾਰ, ਪਿਕ ਅੱਪ, ਬਲੇਜਰ, 4 ਸੈਲੰਡਰ, 6 ਸੈਲੰਡਰ ਜਾਂ 8 ਸੈਲੰਡਰ, ਫੋਰ ਡੋਰ ਜਾਂ ਟੂ ਡੋਰ ਕਾਰਾਂ
ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਿਧੇ R & K Suto Sales ਨੂੰ ਚਲੇ ਆਉ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰੋ

ਥੋੜ੍ਹੇ ਡਾਲਰ ਡਾਊਨ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਉਤੇ ਕਾਰਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਬਧ ਹੈ।
ਨੌਜਵਾਨ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਧੜਕਣ ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਟਾਕ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ !

R & K AUTO SALES

SAVE

MORE

444 Colusa Hwy. YUBA CITY — CAL. **Ph. (916) 674-8680**

KANG UP HOLSTERY

CUSTOM UPHOLSTERING

UPHOLSTERY FURNITURE MADE TO ORDER

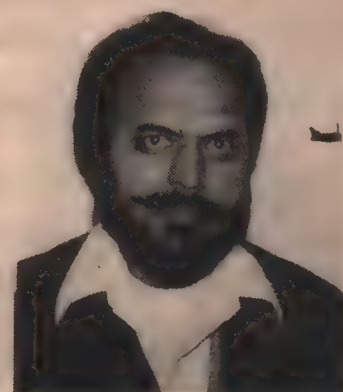
Estimates Submitted/Pick-up & Delivery

Ph. (916) 673-6594 or 674-2500

Res: (916) 673-3387

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸੋਫਾ, ਚੇਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ
ਸਾਮਾਨ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

632 N. WALTON, ROAD, YUBA CITY, CA.

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਪੰਨਾ 23 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸ਼ੁਰੂ

ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਖਤੀ ਵਧ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ "ਬਾਗੀ" ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਲੰਧਰ ਆਕੇ ਭਾਈ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਖਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅਚਾਰੀਆ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁੰਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ? ਦੂਜੀ ਇਹ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਚਾਰੀਆ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁੰਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਗੁੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਖਤੀ ਕਿਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ? ਜਦੋਂ ਦੀ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟੀ ਹੈ ਕਈ ਦਰਜਨ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੂਠੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਜਬਰ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਲਈ ਅਵੇਸਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਕੋ ਰਾਹ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਨਵੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪਰ ਕਰੜਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ। ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ 1984 ਵਿਚ ਜੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਲਾਈ ਤੇ ਅਗਸਤ ਵੀ ਲੰਘ ਗਏ ਸਨ। ਸੈਨਾ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬੈਠੀ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਿੱਖ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ। ਸਾਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਤੱਤੀ ਤੇ ਠੰਡੀ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸੀ। 99 ਫੀਸਦੀ ਖਵਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ, ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੋਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਪਦ-ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਬੁਲਾ ਲਈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਫੌਜ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਖਾਮੋਸ਼ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਵਧੀਆ, ਦਲੇਰੀ ਭਰਿਆ ਤੇ ਸਿਆਣਾ ਕਦਮ ਸੀ। ਸਤੰਬਰ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਚਲੀ ਗਈ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ।

ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ

ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਹੱਲ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਬੁਲਾਈ ਜਾਏ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਉਤੇ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਨਾ ਬੁਲਾਉਣ। ਪਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਬੁਲਾਉਣ। ਕਾਫੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਪੰਜਾਬ ਪੱਖੀ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੰਗਾਂ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਫੌਰੀ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਉਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਨਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਕਰਨੀ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਦਬਾਓ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਢਾਈ ਕੁ ਸੌ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ

ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਰਾਹ

ਇਦਰਜੀਤ

ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਹਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲ ਵਰ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੁਆਗਤਯੋਗ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਗੋਰਖਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੰਗ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਖੜ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੱਲਕੱਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇਸ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸੜਕ ਪੱਖਬਾੜੀ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਹੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਗਡੋਡਰਾ ਅਤੇ ਸਿਲਾਗੁੜੀ ਬਹੁਤ ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਨੌਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਅੰਬੈਸਡਰ ਕਾਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅੰਗ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਦੋ ਜੀਪਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਹਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੁਰਸਿਆਂਗ ਅਤੇ ਘੁਮ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੱਲੇ ਉਤਰ ਆਏ ਹਲਕੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਢਾਈ ਵਜੇ ਤੋਂ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਲੋਕ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਤਾਰਪੋਲੀਨ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਨਾਲ ਢਕੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜੀਪਾਂ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜੀਆਂ ਸਨ।

13 ਦਿਨਾਂ ਬੰਦ

20 ਜੂਨ ਦੀ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ 13 ਦਿਨਾਂ ਬੰਦ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ, ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇਤਾ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਕੇ.ਐਲ. ਭਗਤ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੱਜਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਪਹਿਲ

ਪਕੜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ, ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਜੇ ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਮੰਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਰੋਸ ਜਲੂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇਣ।

ਇਹ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਤਕੜੇ ਸੰਗਠਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੱਥਲ ਹੋਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਹਿੰਸਾ ਕਰ ਕੇ ਹੋਰ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਭਰੇ ਪੀੜੇ ਹਨ ਕੇਂਦਰ, ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਖਾਮੋਸ਼ ਤਮਾਸ਼ਾਈ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗੁਬਾਰ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਹੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਅੱਗਾਂ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਬੰਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਰ ਗਈਆਂ। ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸ਼੍ਰੀ ਹਾਂਡਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਚੁੱਕਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜ਼ਿਲਾ ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਬਤਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਤੋਂ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਤੱਕ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਤਰਾ ਨਾਲ ਗਿਆ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਭਾਸ਼ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਗੋਰਖਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਥ ਫਰੰਟ ਦੇ 35 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਚੂੜਾਮਣੀ ਖਰਗਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾੜਾ ਵਰਤਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 28 ਮਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੱਬੇ ਗੋਡੇ ਨੂੰ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨਾਲੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 20 ਜੂਨ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਲਸਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਾ। 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਪੁਲੀਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮੈਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਬਾਸੂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਗਿਆ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਖੁਰਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਵਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਹਵਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 23ਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦੰਡ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਕੇ.ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲ ਲਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਨਿਗਮ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਮੰਗੀ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ 24 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜ਼ਿਲਾ ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਨੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਤੋਂ ਗੰਗਟੋਕ ਫੌਜ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਥੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟਨਾ ਵਿਚ ਹਨ। ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਟਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ। ਪਟਨਾ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਫੌਜ ਕੀਤਾ। ਪਿਛਲੀ ਜੂਨ ਆਪਣੀ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਕਾਫੀ ਮਿਤਰਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਦੋ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਸਨ: ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਅਤੇ ਮੂਲ ਮੁੱਦਾ ਤੇ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਫੌਜ 'ਤੇ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਨਾਲ ਫੌਜ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਭੁੱਖਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਯਤਨ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਉਲਝ ਗਿਆ ਹੈ। 15 ਮਈ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸ਼ਿੰਗ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਪੀ.ਸੁਮਈਆ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਅਨੇਕਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲੱਭੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਲਈ ਪਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਜਿਹਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਦੇ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 26 'ਤੇ

Large Selection of
Punjabi Books
For Sale

SARI PALACE

Airline Tickets to
Anywhere in the World
Passport • Visas

ਸੁਟਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ, ਸਾੜੀਆਂ, ਦੁਪੱਟੇ, ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੈਸ਼ੀ ਕੋਲਾ, ਸੈਵਨ ਅਪ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾੜੀ ਫੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

News Papers Like
India West, Canada DarPan,
Also Sold Here
EVERY WEEK

(916) 671-3105

East Indian and Pakistani Groceries.
We rent Hindi and Punjabi movies on V.H.S.
Have large selection of pre-recorded
Punjabi and Hindi cassette tapes & fabrics

472 Palora Ave.
Yuba City
Calif. 95991

ਪੰਨਾ 25 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਆਸੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਸ੍ਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਕੱਲਕੱਤਾ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ 16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਬਾਸੂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੱਲਕੱਤਾ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਵਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਸੰਕਟਾਂ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੇਰਨ ਦੇ ਦੰਗੇ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣਾ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ।

18 ਅਤੇ 19 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਕ ਲੰਮੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪੋਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫੇਰ ਵੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ 19 ਜੂਨ ਤੱਕ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਚੁੜ ਜਾਵੇਗਾ। 23, 24 ਅਤੇ 25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਵਿਰੋਧ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। 22 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਵਿਰੋਧ ਦਿਵਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸ੍ਰੀ ਖਰਗਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਅਤੇ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਕਾਰਕੁਨ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਵਿਰੋਧ ਦਿਵਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੰਪਰਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 18 ਅਤੇ 19 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖੀ-ਹਿੰਦ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬਾਸੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਿਆਸੀ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਦਰਾਂ ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਉਹ ਭਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਆਤੰਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੇਰਾ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ੀ ਤਰੀਕੇ ਰਾਹੀਂ ਡਾਢੇ ਮਾਰੇ, ਲਗਪਗ ਇਕ ਸੌ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਜੋ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਵੀ ਇਕ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਆਸੀ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੱਲਕੱਤਾ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਕਾਲੋਨੀ ਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਝੰਡਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ 14 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਲਿਆ। 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ। ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਆਪਣਾ ਅੰਦੋਲਨ ਮੱਧਮ ਰਵਤਾਰ ਨਾਲ ਚਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਆਰੰਭ 'ਚ 23, 24 ਅਤੇ 25 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਰਵੱਈਆ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਟਕਰਾਓ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਹਿਯੋਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਬਾਸੂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਕੋਈ ਨਾਅਰਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਾਲੇ ਝੰਡੇ ਲਾਏ ਗਏ। ਅਮਨਪੂਰਵਕ

ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ

ਪ੍ਰਿ: ਤਖਤ ਸਿੰਘ

ਹੱਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਖਰਗਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਮਝ ਲਿਆ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਰਾਜ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਅਹਿਸਾ ਵਾਲਾ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਕੀਤਾ। ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੱਗਪਗ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਨਾ ਪਾਈਆਂ। 460 ਵੋਟਰਾਂ ਪੇਟੀਆਂ ਖਾਲੀ ਵਾਪਸ ਹੋਈਆਂ। ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ।

ਭਵਿੱਖ

ਹੁਣ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸ੍ਰੀ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਸੂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਿਆਸੀ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਨੇ 23 ਵਾਰ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 58 ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਾਏ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਗੈਰਸਮੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਭੁੱਖੀ-ਹਿੰਦ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸੰਜਮ ਵਰਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੂਜਾ ਅਪਣਾਇਆ ਰਾਹ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਚਾਨਕ ਢਲੀ ਰਾਤ ਤਾਂ ਹਸ ਪਈ ਸੀ।
ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਕਿਰਨ ਫਸ ਗਈ ਸੀ।
ਕਿਵੇਂ ਰੂਤ ਦੁਹਾਈ ਨ ਪਾਉਂਦੀ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਾਂ,
ਘਟਾ ਹਰ ਸਿਤਾਰੇ ਦੀਆਂ ਕਸ ਗਈ ਸੀ।
ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਦੀਵੇ ਜਹੇ ਜਗ ਪਏ ਸਨ,
ਖਿਆਲਾਂ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਡਲਕ ਵਸ ਗਈ ਸੀ।
ਘਟਾ ਛਾ ਗਈ ਸੀ ਮਧੁਰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ,
ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਧੁਪ ਨਸ ਗਈ ਸੀ।
ਕਿਦੀ ਯਾਦ ਸੀ, ਜਿੰਦ ਦੀ ਪੁੜਪੁੜੀ ਵਿਚ,
ਜੋ ਚਾਨਣ ਦਾ ਮੱਖਣ ਜਿਹਾ ਝਸ ਗਈ ਸੀ।

ਗਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬੇਸੁਪ ਸੀ ਧੁੱਪਾਂ ਦਾ ਰਾਹੀ,
ਵਿਚਾਰੇ ਨੂੰ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਡਸ ਗਈ ਸੀ।
ਸੀ ਟਿੱਕੀ ਨਿਰੇ ਨੂਰ ਦੀ ਜੋ ਅਪਛਰਾਂ,
ਕਿਵੇਂ ਵੇਹਦਿਆਂ ਵੇਹਦਿਆਂ ਘਸ ਗਈ ਸੀ।
ਮਸਾਂ ਛਿਣ ਕੁ ਜੋ ਝਾਤ ਪਾਈ ਸੀ ਉਸ ਨੇ,
ਬੜਾ ਕੁਝ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲਿਆਂ ਦਸ ਗਈ ਸੀ।

ਪੰਨਾ 25 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਹਾਥੀਬਾੜਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਤਰ ਵੱਲ ਕੁਸ਼ਾਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਇਕ ਬੋਧੀ ਮੱਠ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭੁੱਧ ਧਰਮ ਵੀ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਸੰਘੋਲ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ 117 ਮੂਰਤੀਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਲਾਲ ਪੱਥਰ ਉਪਰ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਾ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਪਸਰਾਵਾਂ, ਭਿਖਸ਼ੂਆਂ, ਸਾਲ ਕੁਮਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਚਿਤਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਸ਼ਾਨ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਸੰਘੋਲ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਨਗਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਮੋਹਰਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘੋਲ ਕੁਸ਼ਾਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ। ਖੁਦਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਭਾਵਤ ਖੋਜ ਸਦਕਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਅੱਠਵੀਂ ਤੋਂ ਗਿਆਰਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਤੱਕ ਵੀਰਾਨ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਸਮੇਂ ਇਹ ਰੋਪੜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਰਾਤੱਤਵੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫੀ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜਾਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਅਜ ਕੱਲ੍ਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਇਥੋਂ ਲੱਭੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

—ਕੁਲਦੀਪ ਭਾਟੀਆ

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੌਤ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਛੂ
\$1.75

■ BUYING

■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhami,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

ਅਤਿ ਸੱਜੂ, ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ, ਨਵ-ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ

ਅਜ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਸਾਮਰਾਜ, ਨਵ-ਬਸਤੀਵਾਦ, ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਲੋਟੂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੇ ਅਮਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਕਈ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਕਈ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਗੀ ਅਤੇ ਅਜੇਦ ਕਈ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਲਹਿਰ, ਸਮਾਜਵਾਦ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਰੁੱਧ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ, ਫਰਾਂਸ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਆਦਿ ਵਿਚ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਇਸ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਹੈ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਚਾਲਾਂ ਤੇ ਨਵ-ਵਾਸੀਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਬੜੇ ਤੀਬਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਵੀਅਤ ਦੇ 1917 ਦੇ ਮਹਾਨ ਅਕਤੂਬਰ ਇਨਕਲਾਬ, ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਕੌਮੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ, ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਅਤੇ ਅਮਲ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ, ਪਾੜੇ ਵੰਡਾਂ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਹੈ ਨੂੰ ਹਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਬਰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਉਸਦੇ ਸੰਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਲੰਕਤ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਲਈ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਹੀ ਖੜਿਆ ਹੈ। (ਇਸ ਵਾਰੇ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ)। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਲਸਫਾ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਇਨਕਲਾਬ ਇਮਪੇਰਟ ਐਕਸਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਇਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਂ ਲਿਆਂਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹਿਤੂ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ (ਸਮਰਾਜੀਆਂ) ਲੋਟੂਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੇ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਮੰਗਣ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਖਾਸਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟੱਕਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਾਰੇਦਾਰੀ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰੇ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਆਰਥਕ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ, ਆਰਥਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਗਤੀਆਂ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਇਹਨਾਂ ਲੋਟੂਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੋਟੂ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਹੋਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਦਮ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਏਕਾ ਅਧਿਕਾਰਵਾਦ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਨਵ-ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਪੱਠੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸਤਾਈਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ “ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਨੀਤੀ, ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੂੜੀਵਾਦ ਦੀ ਥਾਂ ਏਕਾ-ਅਧਿਕਾਰਵਾਦ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।” ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵਜ਼ਮ (ਰੂੜੀਵਾਦ) ਜਿਤਿਆ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਆਰਥਕਤਾ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪਾਸ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਲੋਕ ਹਿਤੂ ਪਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੱਕਰਾਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਇਨਫਲੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਤਦਬੀਰਾਂ ਘੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੀਜੀ (ਘੱਟ ਵਿਕਸਤ) ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਰਚਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਵਾਕੇ ਉਲਟ ਇਨਕਲਾਬ ਕਰਵਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਹਨ।

ਸਾਮਰਾਜ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਨਵ ਬਸਤੀਵਾਦ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨੂੰ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਕਬੀਲਾ ਅਤੇ ਰੰਗ ਨਸਲ ਦੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਬੜੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਪੜਾਇਆ ਤੇ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਮਨੋ ਰੋਗ, ਦਿਲ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਬੇ-ਗਾਨਗੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਭੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਤੇ ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਟੂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ ਹਨ ਅਤੇ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਕਈ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਕੜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿ ਅਜਾਰੇਦਾਰੀ ਤੇ ਧਨੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਟੇਟ ਨਾਲ ਘਿਉ ਖਿਚੜੀ ਹੋਣਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਾਜੀ ਸੁਧਾਰ ਆਰਥਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰਿਆਇਤਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਲੋਣਾ ਭੀ ਸਿਆਸੀ ਸੱਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਤੇ ਲੜਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਮਾਤੀ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਦੇ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਸ਼ਕਲਾਂ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਲੈਨਿਨਵਾਦ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਚੌਖਟੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਖਾਸ ਸਟੇਜ ਵਿਚ ਵੇਖਣ, ਸ਼ਨਾਖਤ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਾਈਡ ਹੈ। ਸੋ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਰੋੜ ਤਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਭੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਝੂਠ ਦੇ ਪਲੰਦੇ ਬੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਿੱਲੀ ਦੇ ਐਲੀਐਂਡ ਦਾ ਕਤਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਲਟਾਉਣਾ, ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਜਾਸੂਸੀ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਸੋਵੀਅਤ ਵਲੋਂ ਡੇਰਾਣ, ਕਿਊਬਾ ਦੇ ਹਰ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਨੇਤਾ ਕੈਸਟਰੋ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਹੁਣ ਖੁਦ ਅਮਰੀਕੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਤਾ ਪਲੇਨ ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਥੁ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਵਾਰੇ ਭੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਫੋਤੀ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਅਜ ਭਾਰਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਇਕਮੁੱਠਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਕਰਮ ਕਰਨ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਮੋਹਰੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਔਡਾ ਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਪੱਠੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੋਵੀਅਤ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਉਪਰ ਉਜਾਂ ਸਾਫ਼ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੋ ਰਹੀ। ਅਜ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਹੀ ਸੋਧ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਟੋਟੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਮਰਾਜੀ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਆਸਾਮ, ਬੰਗਾਲ, ਤਰੀਪੁਰਾ ਆਦਿ ਵਿਚ ਭਾਂਜ ਦੇਣੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲ ਰਹੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ (ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ) ਹਕੂਮਤ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਫਲ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਕੋਰਲਾ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪਿਛੇ ਖਿਚੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜਿਆ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭੁਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਾਇਆ। ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਅਗੇ ਹੀ ਵਧਦੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਹੈ ਜਾਂ ਹਰਿਆਣਾ।

ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਰੰਗ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜਮਾਤੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਕੀ ਥਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਲੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਇਕੋ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਰੰਗ ਦੇ ਲੋਟੂ ਤੇ ਮਾਲਕ ਉਸ ਹੀ ਅਕੀਦੇ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੱਜੇ ਪੱਖ, ਅਤੇ ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਰੰਗ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲੋਟੂ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਮੀਗਰੇਂਟ ਅਤੇ ਰੰਗ ਤੇ ਨਸਲ ਨੂੰ ਪਾੜਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਧਰਮ ਤੇ ਜਾਤ ਨੂੰ।

ਅਤਿ ਸੱਜੂ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਾਸੀਵਾਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਢੰਗ ਬੜਾ ਜਟਲ ਅਤੇ ਚਤੁਰ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਹਿਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਘੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੱਠ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਵ-ਵਾਸੀਵਾਦ ਪ੍ਰਗਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਭੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਦਰਮਿਆਨੀ ਤੇ ਨਿੱਕ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਭੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਕਈ ਸ਼ੋਲ ਗਰੁਪਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਤਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਤਿ ਸੱਜੂ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਆਮ ਹੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਾਕਤ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੀਡਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਰਕੱਢ, ਰਹਿਨੁਮਾ ਆਦਿ “ਲੀਡਰ” ਦੀ ਗਲ ਨੌਚੁਆਨਾਂ ਤੇ ਭੀ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਏਕਾ-ਅਧਿਕਾਰਵਾਦ ਵਲ ਲਿਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਖੇਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਵ-ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜੀ ਜਮਾਤੀ ਤੋਂ ਚੁਦਾ ਤੇ ਵਾਂਝਿਆਂ ਕਰਕੇ ਇਕ ਸ਼ਰਧੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਬਚਾਉ, ਇਮੀਗਰੇਂਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ ਤੇ ਬਚਾਉ, ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ‘ਖਤਰਾ’ ਨਸਲ ਜਾਂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਮਿਲਾਵਟ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਭਾਵਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਤੱਥ ਤੇ ਤੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਆਮ ਹੀ ਇਹ ਭੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਹੁਣ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਆ ਵੜੇਗਾ ਜਾਂ ‘ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ’ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਫਰਾਂਸ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀ ਵਖਵਾਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ) ਇਹਨਾਂ ਨਵ-ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੀ ਲਫਾਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਨਕਾਰੀ ਦਾ ਮੂਲ ਸੁਰ ਹੈ ਕਿ “ਇਨਸਾਨੀ ਦੀ ਰਾਖੀ”। ਇਹ ਮੋਹਮਲ ਤੇ ਬੇ-ਮਾਅਨੀ ਗਲਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਘੱਟ ਚੇਤਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਚੀਰ ਫਾੜ ਕਰ ਕੇ ਪੁਛੋ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਅਸਲ ਤੱਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸ ਦੀ ਰਾਖੀ? ਧਨ ਕੁਬੇਰਾਂ ਤੇ ਲੋਟੂਆਂ ਦੀ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ “ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹੈ” ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਤੇ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜੇ ਦੇ (ਹਾਕਮ, ਧਨੀ, ਜਾਗੀਰਦਾਰ) ਹਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਭਲਾ ਹੀ ਇਕ ਸਮਾਜੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਜਮਾਤੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਲੁੱਟਣ ਤੇ ਲੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿਚ ਅਮਿਟ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਹਨ। ਅਜ ਆਰਥਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰਾਮਤਾ ਵਿਚ ਨਵ-ਵਾਸੀ ਤੇ ਅਤਿ ਪਿਛਾਖੜੀ ਖਿਆਲ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਇਗਲੈਂਡ, ਕਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਰੰਗਦਾਰ ਇਮੀਗਰੇਂਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਚਿੱਟੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭੜਕਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ/ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਹੈ, ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ ਤੇ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਾਕਮ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਾਸੀ ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨੀ ਲੋਕ ਭੀ ਆਪਣੇ ਸੱਭੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਮਾਰਚ 1986 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਨਵ-ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ। ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਲੋਕ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਭੀ ਨਾਅਰਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦਿਓ — ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਹਿਤੂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹੀ ਹਨ, ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ, ਨਵ-ਵਾਸੀ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨਹੀਂ। ਸਮਾਜੀ ਨਫਰਤ ਤੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਟੁੱਢਿਆ, ਉਜਾਗਰ ਤੇ ਉਤੇਜਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜੀ “ਰਵਾਇਤਾਂ” ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਨੀ ਢੰਗਾਂ, ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵੱਢੀ ਖੋਰੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਅਫ਼ਸਰਗ਼ਾਹੀ, ਦਫਤਰਗ਼ਾਹੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭੀ ਵੱਢੀ ਖੋਰੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਹੱਲ (ਸੱਜੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ) ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਹਕੂਮਤ ਹੀ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ।

ਪੇਸ਼ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਫ਼ੋਰਤ ਤੇ ਮਾਲਕੀਆਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਹਿੰਸੇਦਾਰ ਆਦਿ ਭੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਿਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾਅਰੇ ਹਨ। “ਕੌਮ ਉਸਾਰੀ” ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਤੇ ਆਖਣਾ ਕਿ ਫਲਾ ਕੌਮ ਜਾਂ ਫਿਰਕਾ ਜਾਂ ਨਸਲ ਹੀ ਕਮਾਉ, ਮਿਹਨਤੀ, ਅਸੂਲੀ, ਚੱਜ ਆਚਾਰ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਅੰਨਦਾਤਾ ਹੈ ਆਦਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੋਂ ਪਾੜਨ, ਦੇਸ਼ਾਂ, ਫਿਰਕਿਆਂ ਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਏਕਤਾ ਭੰਗ ਕਰਨ, ਜਮਾਤੀ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਖੁੰਡਾ ਕਰਨ ਤੇ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ, ਫਾਵਨਵਾਦ ਭੜਕਾਉਣ,

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 28 'ਤੇ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ

ਹੁਣ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ

12 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ

ਸਾਊਥਾਲ—ਸ. ਸੰਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂਗੋਵਾਲ) ਯੂ.ਕੇ. ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦਲ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਭਾਈਆ ਜਥੇਦਾਰ ਬਖਤਵਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ 12 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 3 ਵਜੇ ਸਾਊਥਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। 12 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸੰਘ ਸਬੰਧਤ ਬਾਚਾਂ ਨਾਲ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਗੇ।

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਥੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਡਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਬਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

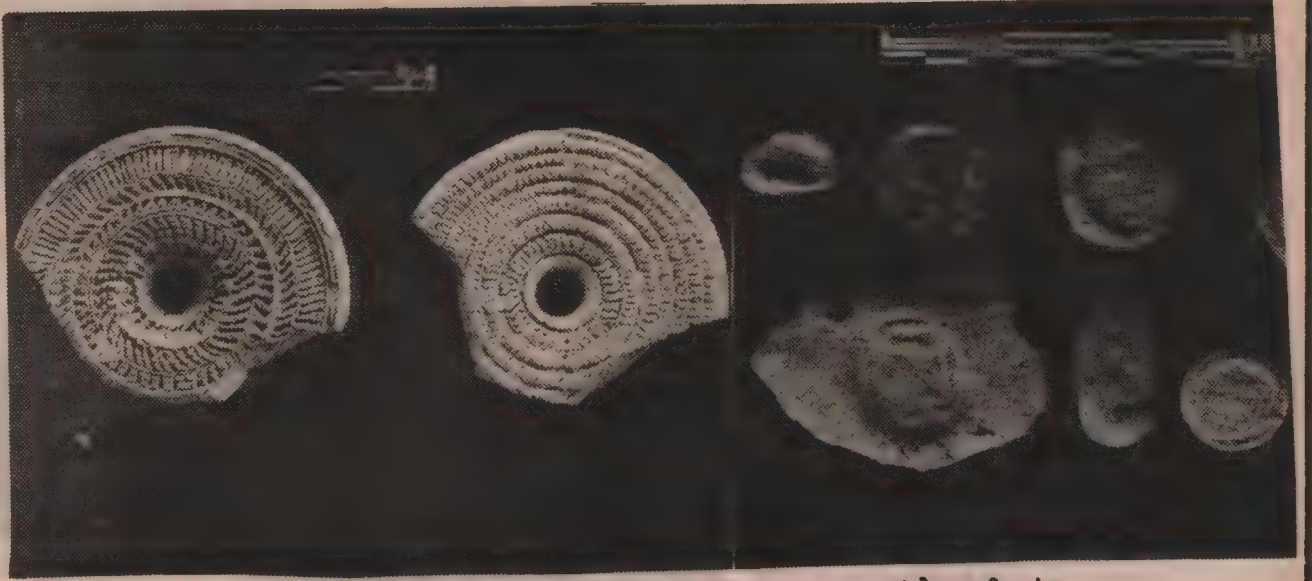
SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਕੁਸ਼ਾਨ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸ਼ਹਿਰ ਸੰਘੋਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਬੜਾ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਤੇ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵੀ ਸੰਭਾਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਗੌਰਵ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਘੋਲ ਵੀ ਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪੁਰਾਤੱਤਵੀ ਵਸਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਹਨ ਘੁੜਾਮ (ਪਟਿਆਲਾ), ਰੋਹੀੜਾ (ਸਿਰਸਾ) ਅਤੇ ਸੁਨੇਤ (ਲੁਧਿਆਣਾ)। ਪਰ ਇਸ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਸੰਘੋਲ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਰਾਚੀਨ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਦਾ ਬੋਲੇ ਉੱਗਲੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਘੋਲ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂ ਉਚਾ ਪਿੰਡ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਲੁਧਿਆਣਾ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਿਸਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਚੀਨ ਲੱਭਤਾਂ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਥੋਂ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੀਆਂ ਕੁਸ਼ਾਨ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਉਥੇ ਉਥੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇਹ

ਉਚਾ ਪਿੰਡ ਸੰਘੋਲ ਵਿਚੋਂ ਲੱਭੀਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਕਲਾ ਕਿਰਤਾਂ।

ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਏਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਬੇਹ ਉਪਰ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਜੜਿਆ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵਸਿਆ। ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੁਸ਼ਾਨ ਕਾਲ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕਾਲ ਨੂੰ ਉਤਰ ਹੜੱਪਾ ਕਾਲ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੀਆਂ ਕੁਝ ਠੀਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਲਾ ਕਿਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਕੱਚੇ ਅਤੇ ਉਹ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਘੁੱਗ ਵਸਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਲਗਭਗ 14ਵੀਂ ਸਦੀ ਪੂਰਵ ਸਦੀ ਵਿਚ ਉਜੜ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਜੜਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਆਰੀਅਨਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਆਦਿ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਕਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਹ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਵੀਂ ਤੇ ਛੇਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਸ਼ਾਨ ਕਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਹੁਤ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੰਘੋਲ ਵੀ ਕਲਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 29 'ਤੇ

ਪੰਨਾ 27 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਵਿਤਕਰਾ ਤੇ ਨਫਰਤ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਵ ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦੇਣੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਾਰੇ ਸੱਤ੍ਰ ਤੇ ਨਵ-ਵਾਸੀ ਵਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਇਕੱਲੇਪਣ, ਉਪਰਾਮਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ, ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਕੰਮ ਲਈ ਖੜੇ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਵਾਸੀ ਜਾਂ ਵਾਸੀਵਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ) ਇਹ ਲੋਕ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਟੇਟ ਅਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦਾ ਬਦਲ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਖੌਤੀ “ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ” ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਡਿਕਟੇਟਰੀ, ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਫੈਲਾਅ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲੇ ਹੋ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਵਧਣ ਲਈ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੋਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਹੱਲ ਤਾਂ ਸਮਾਜਵਾਦ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਲੋਕ ਸਰਗਰਮੀ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ (ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ) ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

● ਪੰ. ਮੋਰੀ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਾ ਚੁਕਾਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੁਮਾਲ ਨਾਲ ਮੁੜ ਮੁੜ ਪੁੱਛਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨੱਕ ਲਾਲ ਸੁਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।

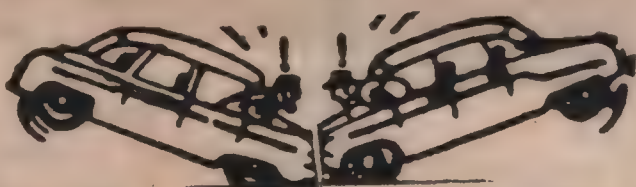
ਇਕ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੁਕਾਮ ਦਾ ਹਾਲ ਪੁੱਛਿਆ, ਤਾਂ ਪੰ. ਮੋਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਭਾ ਹੁਣ ਕੁਝ ਹੋ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਏ।’

ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ? ‘ਵੇਖਦੇ ਨਹੀਂ ਨੱਕ ਦੀ ਹਾਲਤ’ ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੁਮਾਲ ਨਾਲ ਮੁੜ ਮੁੜ ਪੁੱਛਦਿਆਂ ਜਦ ਨੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਚੁਕਾਮ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗੋਸ਼ਟੀ ਝੱਲੀ

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਣਗਿਣਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲਤਾਂ ਝੱਲੀਆਂ, ਨਾਵਾਜਬ ਗੱਲਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਔਖਿਆਈਆਂ ਸਹੀਆਂ ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਕੱਟੇ, ਪਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਗੋਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਈ, ਉਸ ਦਿਨ ਚਾਚੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ ਬੰਬ ਦੇ ਧਮਾਕੇ ਵਾਂਗ ਉਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਚਾਚੇ ਦੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਗਿੱਲ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਨਾਵਲ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸ਼ੁਭ ਨਾਮ “ਦੇਗ ਤੇਗ” ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਾਵਲ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਨੇ ਬਜ਼ਾਰ ‘ਚੋਂ ਮੁੱਲ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜ ਗਿੱਲ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਨਾਵਲ “ਦੇਗ ਤੇਗ” ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪਰ ਕਲਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਕ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਚਿੱਠੀ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਗਿੱਲ ਦੇ ਨਾਵਲ “ਦੇਗ ਤੇਗ” ਬਾਰੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗੋਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਥੇ ਪੰਜ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਏ ਇਸ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਚਾਚੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਾਵਲ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬੜਾ ਸਵਾਦ ਲੈ ਲੈ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਲੱਗਦੇ ਹੋਏ ਸਾਹਿਤਕ ਗੋਸ਼ਟੀ ਦਾ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਗੋਸ਼ਟੀ ਨਾਵਲ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਆ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇ।

ਚਾਚਾ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਗੋਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਜਾ ਬੈਠਾ। ਚਾਚੇ ਦੇ ਮਗਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੀੜ ਘੱਤ ਕੇ ਆ ਬੈਠੇ ਕਿ ਚਾਚਾ ਗੋਸ਼ਟੀ ‘ਚੋਂ ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਡ ਸਕਦਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਵਿਦਿਆ ਅਲੰਕਾਰ ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਕ ਸਰਸਵਤੀ ਵਿਭਾਗ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਬੰਦੂਕ ਮੈਂ ‘ਦੇਗ ਤੇਗ’ ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਉਪਦੇਸ਼ਨ, ਕਮਲੇਸ਼ਨ, ਗਰਭਲੇਸ਼ਨ, ਭਾਵਕਵੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸ਼ਿਵਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਹੋਣੀ ਤੇ ਅਪੜਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਹਿਗਾਈ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਛੀ ਰੁਪਈਏ ਕਿਲੋ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗੰਦੇ ਖਰੀਦ ਕੇ ਨੇਤਰ-ਨਨਤਤਾ ਵਹਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗ ਅਰਥ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘਿਆਈਆਂ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕੁਲਤਾਵਾਂ, ਲਘੂਛਾਵਾਂ, ਮਧੁਛਾਵਾਂ, ਉਚਿਤਲਾਵਾਂ, ਕਬਜ਼ਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਹਾਵਾਂ ਦਾ ਪਰੀਚੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਚਾਚਾ ਮੂੰਹ ਅੱਡੀ ਪੜਚੋਲੀਆ ਜੀ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲ ਝਾਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਤੇ ਪੰਗਤ ਦਾ ਉਤਪੰਨ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਮੰਗਤ ਤੇ ਢੰਗਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਵਜਾਈ ਘੱਟ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਖੱਬੀ ਵੱਖੀ ਤੋਂ ਚੀਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁਰਖ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਬੁਝੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦੀ ਸਵਾਹ ਦਰਮਗਾ ਰਹੀ ਦਿਸੇਗੀ ਜੇ ਸੱਜੀ ਵੱਖੀ ਤੋਂ ਚੀਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੋਸਦੀ ਹੋਈ ਅਕਾਲੀ ਨੀਤੀ ਧੜੋਅ ਕਰਕੇ ਡਿੱਗਦੀ ਡਿੱਗਦੀ ਜਨਸੰਘ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਵਿਕਾਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਬਚਦੀ ਦਿਸੇਗੀ।

ਦੂਜੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਏ ਨੇ ਉਠਦੇ ਸਾਰ ਕਿਹਾ, “ਦੇਗ ਤੇਗ” ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ‘ਦੇਗ’ ਅਤੇ ‘ਤੇਗ’ ਦਾ ਆਪੋ ਵਿਚ ਕੀ ਗਿਜ਼ਤਾ ਹੈ। ਦੇਗ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਗ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ, ਕਮਲਸ਼ੀਲਤਾ, ਗਭਲਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਘੂਕਥਾ ਦੇ ਕਰਤਾ ਨੇ ਯੋਗ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਬ੍ਰਹਮਯੋਗ ਅਤੇ ਲਖਯੋਗ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਨੇਤਰਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਚਾਚਾ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਵੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਪੜਚੋਲੀਆ

ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ‘ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਅਨਗਿਣਤ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਖੋਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਨਵਾਦ, ਬ੍ਰਹਮਵਾਦ, ਸੰਯੋਗਵਾਦ ਅਤੇ ਕਲਯੋਗ-ਵਾਦ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਚਾਰ ਨਹੀਂ ਚਾਲੀ ਚੰਦ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਕ ਛੇ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਚੰਗਾ ਗ੍ਰਹਿਣਤ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਪ੍ਰੋਣਤ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ, ਸੱਤਵਾਂ, ਗਿਆਰਵਾਂ ਅਤੇ ਇਕੀਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਪੜਚੋਲਿਤ ਅਤੇ ਪੜਪੋਲਤ ਹੈ, ਉਭਲੋਭਤ ਜਾਂ ਸਹਿਯੋਗਤ ਨਹੀਂ।’

ਜਦੋਂ ਤੀਜਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਪੜਚੋਲੀਆ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭੁਗਤ ਚੁਕੇ ਦੋ ਪੜਚੋਲੀਆਂ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਲਾਹੀ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਇਹ ਬੜੀ ਸ਼ੰਕੇ, ਡੰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੋਧਕ ਦੀ ਸੁਚਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਬੜੇ ਖੋਦ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੜਯੋਤਰ, ਪੜਯੋਤਰ ਅਤੇ ਧੜਯੋਤਰ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ “ਵ” ਅਖਸ਼ਰ ਦੀ ਇਕ ਲੱਤ ਵੀਗੀ ਹੈ ਪਰ ‘ਸ’ ਅਖਸ਼ਰ ਦੀ ਇਕ ਧੋਣ ‘ਮ’ ਅਖਸ਼ਰ ਵਾਂਗ ਲੰਬੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਹ ਨਿਰੀ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੰਚਾਲਕਤਾ, ਪ੍ਰਮਚਾਲਕਤਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਚਾਲਕਤਾ ਦਾ ਥਿੜਕਣਾ ਹੈ ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਐਸਾ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਆ ਵੀ ਆਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਨਿਰੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਜਲਾਸ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਐਡਰੈਸ ਯਾਦ ਆਇਆ। ਸਾਰੇ ਐਡਰੈਸ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਲਵਜ਼ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀ ‘ਜਗਾੜ’ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਗਾੜ ਹੀ ਵਿਗਾੜ ਸੀ। ਜਿਸ ਸੱਜਣ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਸਮਝ ਲਿਆ ਪਰ ਜਿਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੱਖ ਸਮਝ ਨਾ ਪਈ। ਹਾਂ ਇੰਨਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਗੜਬੜ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੜਬੜ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਵੇਲੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਰੋਟੀ ਹਿੰਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰੋਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਢੰਗ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਐਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵਾਹ ਲਗਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੇ। ਘਸੀ-ਪਿਟੀ ਬ੍ਰਿਜਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਤਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਥੇ ਵੀ ਇਹੋ ਮਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੁਝ ਕਹਿਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ।”

ਅਖੀਰ ਅਗਲਾ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਆ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਇਹ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਾਮ “ਦੇਗ ਤੇਗ ਫ਼ਤਹਿ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਅਨਗਿਣਤ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਮਿਥਿਹਾਸਕ, ਵਿਦਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਅਹਿਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਉਤਰਦੇ ਉਤਰਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਫੂਹ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਇਹਨਾਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਹਿਰਦੇਵੇਧਕ ਹੂਕਾਂ ਉਠਦੀਆਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣਗੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰਵਨਾਂ ਵਿਚ ਉਗਲ ਫੇਰੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾ ਹੋਰ ਬਾਰੇ ਵਾਜੇ ਵੱਜਦੇ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਸਤਕ ਨੂੰ ਖੋਬੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਉਗਲਾਂ ਨਾਲ ਕੁਰੋਏ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ ਕਰਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾਵਲ ਦੀ ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਵਲਕਾਰ ਪੌੜੀ ਦੇ ਪੜਾਧੜ ਡੰਡੇ ਗਿਣੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਨੇਤਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵਾਹ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪੌੜੀ ਕਿਸ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਧਸੀ ਪਈ ਹੈ।

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਇਕ ਸਰੋਤੇ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਐਸੀ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੱਥੇ ਤੇ ਮਲਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਖਾ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਿਰ ਦਰਦ ਹਟਦਾ ਹੋਵੇ? ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਬਸ ਇਨੀਆਂ ਸਪੀਚਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਗਰੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਹੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਉਹ ਦੇਖੇ ਰਾਜ ਗਿੱਲ ਵੱਲ ਉਹ ਕਿਵੇਂ 10 ਉਗਲਾਂ

ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਚੂਰੀ ਕੁੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਇਹ ਨਾਵਲ ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਦਾ? ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹਨਾਂ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਉਘੜਾਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਗੋਸ਼ਟੀ ਰਚਵਾਉਣ ਦੀ ਹਿਮਾਕਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ?

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਸਰ ਵਾਲਟਰ ਸਕਾਟ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਨਾਵਲ ਤੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਚਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਕ ਪੜਚੋਲੀਏ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿਚੋਂ 31 ਗਲਤੀਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਹਨ, ਸਰ ਵਾਲਟਰ ਸਕਾਟ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਬਸ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ 31 ਗਲਤੀਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਨੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ 100 ਗਲਤੀਆਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਨੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਵਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਨਹੀਂ।”

ਚਾਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾ ਗਵਾਂਢੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਲੱਗਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਏ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਬਰਾਡ ਕਾਸਟ ਕੀਤੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤਾਂ ਸਮਝ ਸਕਿਆ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ ਕਰੇਗੀ।”

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਭਾਰਤੀ ਚਾਰਲੀਚੈਪਲਨ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਸੀ :

“ਮੇਰੀ ਹਾਂ ਕੋ ਹਾਂ ਨਾ ਸਮਝੇ
ਮੇਰੀ ਨਾਂਹ ਕੋ ਨਾਂਹ ਨਾ ਸਮਝੇ
ਕੋਈ ਔਰ ਬੋਲਤਾ ਹੈ —”

ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਪੜਚੋਲੀਏ ਸੱਜਣ ਹਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਫਿਕਰੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਿਸੇ ਠਕਾਣੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿੰਗ ਤਤਿੰਗ ਦੇ ਕੇ ਐਸੇ ਔਜੜੇ ਰਾਹ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ?”

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥੀ ਅਜੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਅਗਲਾ ਪੜਚੋਲੀਆ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਮਿੱਤਰੇ ਅੱਜ ਜੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲ ਅਥਵਾ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਅਨਗਿਣਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਿਰਦੇਵੇਧਕ ਭਾਵ ਜਾਗਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਵਲਕਾਰ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਇਹ ਨਾਵਲ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ‘ਬਾਲ ਕੀ ਖਾਲ’ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਤਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਿੱਛੇ ਖਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਾ ਹੁਣ ਬਾਲ ਹੈ ਨਾ ਚਾਲ ਹੈ ਨਾ ਢਾਲ ਹੈ, ਨਾਵਲ ਕਯਾ ਹੈ ਅਜੀਬ ਹੀ ਕਮਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਲਾ ਉਚਰੰਤ ਹਨ, ਗਲਵੰਤ ਹਨ, ਮਿਲਵੰਤ ਹਨ। ਸਾਗਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰ ਉਠਦੀਆਂ ਉਠਦੀਆਂ ਰੇਤਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਰੇਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੇ ਉਠਦੇ ਉਠਦੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਲੀਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਥਹੀਨ, ਕਲਾਹੀਨ, ਕੰਠਹੀਨ, ਅਤੇ ਸੰਖਹੀਨ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਰਾਜਗਿੱਲ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਸਦਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਹਿਰਦੇਨਾਵਾਂ, ਲਾਮਨਾਮਾ, ਭੂਕਾਲਕਤਾਵਾਂ, ਸੰਚਾਲਕਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਕਲਾਵਾਂ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਾਥੀ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਹੁਣ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ ਰਾਜਗਿੱਲ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਰਾਜਗਿੱਲ ਜੀ ਕਦੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਰੋ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਸਾਰੇ ਬੰਦੂਆਂ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਸਮਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਨਾਵਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਵਾਂ ਪਰ ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਮੇਰੇ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਸਮਝ ਸਕਣ ਕਿ ਇਹ ਉਲ-ਜਲੂਲਾਂ, ਭੂਲ ਭਲੂਲਾਂ ਪ੍ਰਚਾਲਤਕਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਕਕਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ।”

VANCOUVER

Bridal International & Wedding Centre

FOR ANYTHING AND EVERYTHING FOR YOUR MARRIAGE NEEDS DON'T MISS TO VISIT YOUR OWN SHOP

Contact : Sukhdev S. Saini

Ph. (604) 435-2421

Open : Mon. Wed. 10.00 a.m. to 6.00 p.m.

Thursday, Friday, Sat. 10.00 a.m. to 8.00 p.m.

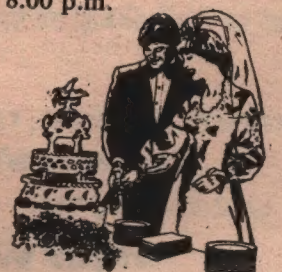
Sun. 11.00 a.m. to 6.00 p.m.

- WEDDING ACCESSORIES ■ WEDDING CAKES
- WEDDING INVITATIONS ■ CAKE ORNAMENTS
- CAR DECORATIONS ■ WEDDING FLOWERS
- GIFTS AND ALLIED ITEMS, etc.

LADIES TAILOR FOR PUNJABI SUITS, SARI
BLOUSES & DRESSES

Limousine Service (Daily or Hourly)

3333 KINGSWAY AT JOYCE, VANCOUVER, B.C.

ਫਿਲਮੀ ਪੰਨਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਸ਼ਮੀ ਪੁਰੀ ਫਿਲਮ 'ਸ਼ਰੀਕਾ' ਵਿਚ

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲ-ਪਾਹਰਿਆਂ ਵੀ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 'ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਇਹ ਪੰਦਾ', 'ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ' ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਧੜਾਧੜ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣੀ ਵੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਕਸਰ ਦੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਫਲਾਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਜੇ ਬਰਾਬਰ 'ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਹਿੱਟ ਸੀ। ਜਾਂ ਫੇਰ ਕਹੇਗਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਫਿਲਮ ਬੈਠ ਗਈ ਖੇਰ.....!

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਖਦੇਵ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੂਵੀਜ਼ ਬੈਨਰ ਹੇਠਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਸਹੁ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ' ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਦੀ ਆਉਟਡੋਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ 'ਚ ਸਤੀਸ਼ ਕੌਲ, ਰਮਾ ਵਿਜ, ਸੁਨੇਨਾ, ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਮੇਹਰ ਮਿੱਤਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਵੇਦ ਸ਼ਾਂਤਾ

ਤੇ ਨਕਸ਼ ਲਾਇਲਪੁਰੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਢਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਗਜੀਤ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਪਟੋਲਾ' ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਆਉਟਡੋਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕੋਟਕਪੁਰਾ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੰਗੀ ਖੁਰਾਣਾ, ਸ਼ੋਭਨੀ ਸਿੰਘ, ਸਤੀਸ਼ ਕੌਲ ਤੇ ਵਰਿੰਦਰ 'ਪਟੋਲਾ' ਦੇ ਮੁਖ ਸਿਤਾਰੇ ਹਨ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮਰ੍ਹਾੜਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਨ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਤਮ ਤੁਲਸੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਯਾਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ' ਟੈਕਸ ਮੁਆਫ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਿਨੇਮਾ-ਘਰਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹੀਰੋ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀ ਯੋਗਰਾਜ ਹੈ ਤੇ ਹੀਰੋਇਨ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ।

ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਨਵੀਂ, ਨਖਰੇ ਪੁਰਾਣੇ

ਅਕਸਰ ਦੇਖਣ 'ਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ

ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੇਰ ਸਾਰਾ ਅੰਤਰ ਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਦਤਾਂ 'ਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਹਰਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਵੀ ਧਰਤੀਓਂ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ।

ਨਵੀਂ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਸੋਨਮ ਅਜੇ ਕੱਲ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰਾਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੀਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਦੀ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਪੰਜ-ਚਾਰ ਫਿਲਮਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਖਰੇ ਦਿਖਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਸੈਟ 'ਤੇ ਲੋਟ ਪੁਜਣਾ, ਮੁਢ ਮੁਤਾਬਕ ਸੀਨ ਦੇਣਾ, ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਨੱਕ-ਬੁੱਲ੍ਹ ਵੱਟਣਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਟੈਕਸੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਵੀਂ ਟੈਕਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਖਰਿਆਂ ਕਾਰਨ ਜੇਕਰ ਸੋਨਮ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ 'ਚ 'ਮੰਦੀ ਹਵਾ' ਉਡ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠੇਗੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

ਬਹੁਤ ਮਿਸਾਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼ਿਬੂ ਮਿਤਰਾ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਆਖਰੀ ਗੁਲਾਮ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਜਦੋਂ ਨਟਰਾਜ ਸਟੂਡੀਓ 'ਚੋਂ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਸੋਨਮ ਲਈ ਟੈਕਸੀ ਮੰਗਵਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏਨੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ 'ਚ ਬੈਠਣਾ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਸ਼ਕਤੀ ਕਪੂਰ, ਵਿਜੂ ਖੇਟੇ, ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਤੇ ਅਨੂਪਮ ਖੇਰ ਵੀ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਦਰਾਰ' ਫਿਲਮ ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਸਟ 'ਚ ਸ਼ਤਰੂਘਨ ਸਿਨਹਾ, ਮਾਧਵੀ, ਚੰਦੀ ਪਾਂਡੇ, ਰਾਜ ਬੋਬਰ ਤੇ ਕਿਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਨਮ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਦੀ ਆਉਟਡੋਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸੋਨਮ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯੂਨਿਟ ਲਈ ਬਣਿਆ ਸਾਂਝਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਲਿਆ ਕੇ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ।

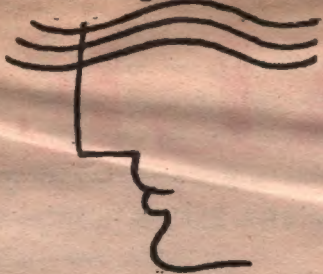
ਧਰਮਿੰਦਰ ਆਰਾਮ ਕਰ

ਇਨਡੋਰ ਤੇ ਆਉਟਡੋਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਮਾਰੋਮਾਰ, ਨਾ ਦਿਨ ਦੇਖਣਾ ਤੇ ਨਾ ਰਾਤ, ਇਕੋ ਦਿਨ ਵਿਚ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਲਗਾਉਣੀਆਂ, ਇਹ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਹੈ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦਾ। ਪਰ ਹੱਡ ਮਾਸ ਦਾ ਬੰਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਝੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੰਮ ਦਾ ਏਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਝ। ਸਰੀਰਕ ਬਕੇਵੇਂ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੁਝੇਵੇਂ ਕਾਰਨ ਧਰਮਿੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਬੀਮਾਰ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਹਨ। ਪਰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਉਸ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਆਰਾਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੋਲ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਉਮਰ ਦੇ ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਚੋਂ ਉਹ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੋਲ ਉਹ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਭਿਨੇਤਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚਰਿਤਰ-ਅਭਿਨੇਤਾ ਵੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਅਜਿਹਾ ਰੋਲ ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੇ 'ਸਮਾਧੀ' ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। 'ਗੁਲਾਮੀ' ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੋਲ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਮਿਲ ਗਈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿਚ 61 ਫਿਲਮਾਂ ਦਰਜ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜੇ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ 7-8 ਸਾਲ ਸਹਿਜੇ ਲਗ ਜਾਣਗੇ। ਉਸ ਦੀ 61ਵੀਂ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਂ 'ਸੋਨੇ ਪੇ ਸੁਹਾਗਾ' ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੇ ਬਪਈਆ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਨਾਡੀਆਵਾਲਾ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਨੂਤਨ, ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ, ਜਤਿੰਦਰ, ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ, ਪੁਨਮ ਢਿੱਲੋਂ, ਕਿਮੀ ਕਾਰਟਰ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ ਰਾਵਲ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ।

ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੀ 'ਮਰਦੋਂ ਵਾਲੀ ਬਾਤ' ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬ੍ਰਿਜ ਹੈ। ਐਕਸ਼ਨ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਾਲੀ ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਜੇ ਦੱਤ, ਜੈ ਪ੍ਰਦਾ ਤੇ ਡੈਨੀ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਛਿੰਦਾ ਜਿਸ ਨੇ 'ਉਚਾ ਦਰ ਬਾਬ ਨਾਨਕ ਦਾ' 'ਚ ਟਾਈਟਲ-ਰੋਲ ਗਾਇਆ। ਨਿਰਮਲ ਰਿਸ਼ੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਮੇਡੀ ਰੋਲ ਨੂੰ ਖੂਬ ਨਿਭਾਇਆ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਪਰੂ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਮਲ ਦਾ ਕਿੱਧਾ ਪਾਇਆ।

ਤਨੂਜਾ - ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਹੁਣ ਉਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੀ ਸਹੀ।

ਬੋਫੋਰਜ਼ ਸਕੈਂਡਲ 'ਚ ਰਾਜੀਵ ਦਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ — ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ

ਬੰਬਈ — ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਬੋਫੋਰਜ਼ ਸਕੈਂਡਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਥੇ ਸਿਟੀ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ "ਐਪਡੇਟ" ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਫੋਰਜ਼ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ

ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁਧ ਇਲਜ਼ਾਮਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ਇਸ ਸੌਦੇ ਵਿਚ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਂ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ ਉਹ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ।

ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਮਿੱਤਰਤਾ ਭਰੀ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਅਵਤਾਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Ph.: Off. (204) 269-8140 (24 Hours)

The Canada Trust Company

Res. 694-3198

1910 Pembina Highway, Winnipeg, Manitoba R3T 4S5

Canada Trust Realtor

Sales Representative

GRAND OPENING SAVINGS

Jeet — Audio & Video ਜੀਤ — ਆਡੀਓ ਤੇ ਵੀਡੀਓ

ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ — ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਜਾਂ ਉਰਦੂ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ ਪਸੰਦ ਮੁਵੀਆਂ ਦੇ ਗਾਣੇ ਟੋਪਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੋ।

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਭ ਅਵਸਰ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

ਮੁਵੀ ਇਕ ਦਿਨ ਸਿਰਫ 1 ਡਾਲਰ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਸਿਰਫ 2 ਡਾਲਰ।

110 - 8434 - Scott Rd., Surrey, B.C.

Ph: 594-3755

GILL AUTO SALES

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼

DLR #8220

'ਤੇ

ਇਨਵੈਂਨਟਰੀ ਕਲੀਅਰਆਊਟ ਸੇਲ

ਫਾਰਮ ਵੈਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਗਵਾਓ

ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਲਵਾਉਣ ਲਈ

ਰੈਗੂਲਰ \$1200 ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਰਫ \$950 ਦੀ ਸੇਲ ਹੈ

INVENTORY CLEAROUT SALE

For Farm Van Seats
Inventory Clearout Sale

At Gill Auto Sales
All Brand New Seats

4 Seats Install Price

Regular \$1200

Sale Price \$950

7762 - Edmonds St. [near Canada Way]

Burnaby, B.C.

Ph. 522-2122